

העובדים הזה

פתרון תעלומת הכרטיס

סיפוריה האישיים של אביבה

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

מנשה כרדיון, שיעי נלור, יצירי נלירי, רויד הורוביץ, רותי ורז, אברהם חרסוף, אוסקר טאבור, אלכס סטיס, אביבה סמו, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.16 י"ר

בזרם המכתבים שהגיע השבוע למערכת, היתה מעטפה צנועה, שנשאה בול צרפתי של 70 פראנק. היו עליה רק שלוש מלים: 'העולם הזה, תל-אביב'. לא היתה כתובת של שולח.

בפנים היה חזור מודפס במכונת-שיכפול, כתוב בצרפתית מצויינת. הכותרת: 'ביוליסין החדשות מטעם הפדרציה הצרפתית של פלג, מספר 3. פלג' הם ראשי-התיבות של חזית-השיחור-הלאומית, ממשלת-המח' חרת של צבא-השיחור האלגירי.

בראש הדברים התנוססה סיסמה מדברי הסופר הצרפתי רומן רולאן: 'כאשר הסדר החוקי אינו צודק, הלי התוהו-ובוהו הוא ראשית הצדק'. מתחת לסיסמה זו, על גבי חמשה עמודים כתובים, מפורטות מטרותיה של מלחמת-השיחור האלגירית, ובצדן ה' זוערות באנשי צודק, הלי התוהו-ובוהו הוא ראשית הצדק'. מתחת לסיסמה זו, על גבי חמשה עמודים כתובים, מפורטות מטרותיה של מלחמת-השיחור האלגירית, ובצדן ה' זוערות באנשי צודק, הלי התוהו-ובוהו הוא ראשית הצדק'. מתחת לסיסמה זו, על גבי חמשה עמודים כתובים, מפורטות מטרותיה של מלחמת-השיחור האלגירית, ובצדן ה' זוערות באנשי צודק, הלי התוהו-ובוהו הוא ראשית הצדק'.

★ ★ ★

אני יודע מי מסר לארגון מחתרתי זה את שמו של העולם הזה. אני יודע גם כיצד יגיעו שורותי אלה לשולחי העלון. אך העולם הוא קטן מאד בימינו, והמילה המודפסת עוברת גבולות רבים. אני מקהה שדברי אלה יגיעו לתעוררם.

חזור העברי הצעיר שגדל בארץ זו, שערך בעצמו מלחמת-שיחור למען עצי מאותו הלאומית, לא יכול אלא לרחוש אהדה אינסטינקטיבית לכל מלחמת-שיחור לאומית. שהרי זה ההבדל בין הפאשיסט לבין האדם הלאומי: הפאשיסט מגצל את הלאומיות שלו כאמתלה לדיכוי לאומים אחרים ולהשמדתם, בעוד האיש הלאומי האמיתי רוחש כבוד ללאומיותם של בני כל הלאומים. הוא מאמין כי טובת האנושות דורשת כי יתנתן לבני כל לאום האפשרות הבלתי-מובללת לבטא את יחודו הלאומי על במת ההיסטורית, התומרת האנושית מורכבת מכלים רבים, ורק כולם יחד יכולים להשמיט סימפונייה של קידמה.

כאשר מדובר לא במלחמת-שיחור סתם, אלא במלחמת-שיחור של אחד מעמי ה' מרחב השמי, חייבת אהדה זו להיות נמרצת והכרחית. קצירי-ראוי אינם מבינים זאת. אולם העם האלגירי ישתחרר בכבוד איום, ודבר זה בטוח כורחת השמש של מזרח. אם תתעצב ישראל לימינו עתה, במעשים חדיש-מעשיים, תקנה לעצמה מקום בלבן של עם זה ברנע שלב זה ודוננו פנוי וצמא ללידיהם. כאן מתזוזה צו המוסר, קריאת הלב, ושיקול האינטרס הקר לטחח ארוך.

אילו הייתי היום אחראי בממשלת יש' ראל לעניני המרחב, הייתי מגייס את מלוא

מכתבים

עופקים בחגיגות, עופקים שכנינו במעשים. אם אמנם תמשך אולת-היר של המדיניות הישראלית, לא יהיה לנו כל כך שמח בשנת העשור.

ישראל אדלמן, תל-אביב

יפם וליה הנכם חוזרים ומדברים על השתלכות במרחב השמי. במקרה של נצחון הערבים על מדינת ישראל הליה, יתלו

אתכם הראשונים על עמודי החשמל בכיכר דיזנגוף, כמוד לרחוב נליקסון שלכם. הודות למי הענתם להנה, אם לא הודות לציונות 'המטלנית'... רוב הצבור הישראלי בו לכם והשפעתכם אפסית. הוכחה היא שאני קורא את העולם הזה שנים, ועדיין לא הושפעתו מהתורה הנפרדת שלכם. הערכים לא יכימו לשום צורה של קבוץ יהודי כאן, את האירופים ירצחו או יגרשו מכאן ונכם אתכם.

אתן רב, נוהצה"ל, תל-אביב

השתוממתי על שלוחמי צה"ל ותיקים כמור כם אינם יודעים את שיר הפלמ"ח. בשירו של זרובבל נלער לא נאמר מסביב יהום הסהר, אלא מסביב יהום הסהר. אם אינכם יודעים להבריל בין עטה לירת, איך אתם יכולים להתימר להבחין בין כל מיני קומבינציות דימטוריות בארצות השכנות לבין תמורות היסטוריות, כפי שאתם רוצים לצייר אותן.

ח. לבן, חיפה

כל הכבוד לסערות הפלמ"ח. גם הסהר המקיף את ישראל הומה.

מנותו של עבר אל-נאצר, הנואם בפרלמנט המצרי על איחוד מצרים-סוריה, והנשר המצרי ברקע, מזכירים לי משהו. איפה ראיתי עוד נשר כזה?

יוסף כהן, תל-אביב

על הדמיון שבין הנשר המצרי לנשר של הבודסטאג הגרמני, ראה תמונות.

כל עוד היו אל-ערשי ועזה בירדנו, היינו יכולים להכריז על רפובליקה פלשתינאית,

הנשר בפרלמנט המצרי

הנשר בפרלמנט הגרמני

במסגרת של איחוד פדרלי עם ישראל. זה היה יכול להיות הצעד הראשון בדרך לאיחוד מרחבי, אשר היה קם או בזכות המהפכות הישראלית — במקום לקום ב' זכות השנאה לישראל, המאחרת כיום את המרחב.

קלי מול קליאופטרה

שנאתכם לכל מחשבה בריאה ורעננה הנולדת במעמקי מפא"י מעבירה אתכם על דעתכם. לא זה בלבד ששכחתם קיומו של אלע על נאופו של שמעון פרס (העולם הזה 1004) בקשר עם השתייכות ישראל לאזור הימית, אלא לא הכנתם אפילו את מחשבתו העמוקה.

שניאתכם נובעת מכך שאתם מונים רק 14 מדינות מסביב לים התיכון. אולם, רבותי, קיימת מדינה מס' 15, והיא עמוד התווך ברעונו של שמעון פרסומת. מדינה זו היא מונאקו.

אפילו אם כל שאר מדינות הים התיכון יבנרו בנו, הרי הידידות בין ישראל ומר נאפו שיריה וקיימת. מה הם עבר אלי נאצר ופראנקו לעומת הנסיכה גרייס קלי? ויחנן קלבר, פתח-תקוה

העולם הזה מודה שלא לקח בחשבון מונא-קואליציה מצומצמת.

בעד מכה אחר

בקשר למאמר 'נלנלי הסבתא' (העולם הזה 1003), יש לי דיעה אחרת לגמרי. ונקרא לינע בשם הספורי: דיקטטורה הינה

הכרת המציאות הישראלית. היא עלולה אמנם לערער מספר ערכים אנושיים והרי מניין, כרם המסתר מקדשת את האמצעים. המנמה השלמה היום במדינה, מנמה של אכול ושתה, חורצת בעיפיו ובמסירותו את גורל המדינה. אסור שיעיצוב המדיניות ה' חיצונית והפנימית יושחת על ערכים אר שיים, אשר הינם ערכים של תועלת אישית. יקום פעם אי מי ויאמר ללא בושה: דיקטטורה, אז מה? יהא מכת אחד עורד את הדיסה!

מלה מן, תל-אביב

פליטים בארצם

כפרנו מעלף שוכן 9 קילומטר מערבה לנצרת. לפני הקמת מדינת ישראל היה הכפר מאוכלס באלף תושבים. שחיו על ששת אלפי דונם של אדמה מעובדת. הפעולות הצבאיות באזור מקרבו אותנו לעזוב את כפרנו ולחפש מקלט בצרפת ובכפרים השכנים, בתקווה לחזור הביתה בקרוב. בעת הכיבוש הישראלי נהדס כל כפרנו. למרות עובדה זו לא אבדה תקוותנו לחזור לכפר ולהחיותו. מאז הקמתה של מדינת ישראל יצאנו כל הבועה לחזור לנו את זכויותינו. כל בקשותינו נדחו.

עשר שנים הלפני מאז, ואנו עדיין פליטים. כפרנו הוא לגנר עניינו אבל אין אנו יכולים להגיע אליו. ארמתנו הוכרזה כרכוש נכוש, למרות שאנחנו נוכחים כאן ומח' ויקים תעודות-זהות ישראליות. ארמתנו הוכרזה למתיישבים יהודים ולכמה אחרים ערביים, אבל אף אחד מהם אינו תושב מעולה.

אנו חיים כורים בארץ מולדתנו, בתנאים הגרועים ביותר, סובלים מעוני ואי-תעסוקה. כל מאמצנו לקבל חזרה את זכויותינו נכ' שלו. אי-לזאת נאלצנו לפנות למזכיר הכללי של האו"ם — כדי שיתערב בענינו, ואל סבבנת הסיוע הבינלאומית כדי שתחדש את העזרה לנו. מכיוון שהגנו עדיין פליטים.

פרח סעיד בשארה, יוסוף מאלח'ם, סלים יעקוב ועוד 12 החתימות של תושבי מעלול לשעבר, נצרת

קול העבר

פירסמתם את רשימת השבועונים שהוצאו מאז קום המדינה וישבטקו חיים (העולם הזה 1004). בין השאר הזכרתם גם את שמו של 'השבועון קול ישראל' שממשלת ישראל ניסתה להוציאו ושכנשל עם הפתחו למכירה בקיוסקים. יומיים אחרי פירסומכם קראתי באחד מעיתוני העבר ראיין עם צבי זינר, ראש 'שירות השירה' בו הוא אוסר שמא הופעת 'הנלנל', שבועון שירות השירה של ימי המנדט, לא נעשה כל ניסיון להוציא שבועון דרוי.

יעקב אלפונדי, ירושלים

זכרונו של מר זינר קצר. בשנת 1951 נתן קול ישראל זכיון בלעדי למו"ל פרטי, שיוציא בשם השירות שבועון דרוי, שנשא רשמית את השם קול ישראל.

לובשי הכומתה

ז'קלין יונוביץ', הצנחנית העולה מצרפת, עליה כתבתם (העולם הזה 1004) מושכת את תשומת ליבי. האם היא קרובתו של אותו יונוביץ' מצרפת, שעומדים לגרשו מהארץ? אם לא, אולי הסבירו לי איך אפשר להת' קשר עמה?

מאיר צ', חדרה

ז'קלין אינה קרובת משפחה של יוסף יואנר ביציי. היא מתגוררת בקיבוץ הזורע.

מדוע בומלה הסובסידיה?

קראתי במדורה של רותי (העולם הזה 1003) טעם ששעשע על הכלט הראשון של הסופרת פרנסואז סאנאו, 'הראיון המבוסל'. הסופר הוא נחמד מאוד, והכלט הוא תכליתי מאוד והרמזים בו ברורים מאוד, אולם דבר אחד לא מרויך כספוד. אין זה נכון שהאסיפה הלאומית הצרפתית בים' לא את הסובסידיה של הכלט בנלל אפיו לא רמתו האמנותית. הסובסידיה, הניתנת בדרך כלל להצגות ניסיוניות שאינן מוש' כות קלה רב, בוסלה מאחר שקהל רב נוהר ל'ראיון המבוסל', והצלחתו הקופתית מובטחת.

יחיאל רוזן, פאריז, צרפת

נוסח מעולה

במסד הספורים (העולם הזה 1004) הופיע הקטע הבא: 'רק מעיוותיו של השופט סמנו נצחון. התנגד המאמץ, צעק לעבר השופט הצעיר יעקב תדמור, אשר היה חניכו של מוקסיי בהפועל: אם לא תשפוט כמו ש' אדם אורוק אותך מהמגרש כמו שורקתי אותך מאימוני כדור-יד.' דברי המאמץ האמורים בקטע הנ' כלל לא נאמרו. עתונכם הנכבד כנראה הוטעה ביודעיו, וליעקב תד מור נגדם צער רב כתוצאה מהפירסום הנ'.

משה חזן, חדרות

מוטי מוקסיי השתמש בכינוי אחד כלפי תדמור, אשר בגללו הוצא מהמגרש. בגלל חריפות הביטוי שונה על-ידי המערכת נוסח הערתו המעליבה של מוקסיי.

דמותו של ירמי

רק עתה התחלתי לנשש בקשר לספר לי העלאת דמותו של ירמי ז"ל. נתקלת אני בקשיים מרובים בהשגת החומר. רבים מי הכרין נתפזרו להם, רבים עזבו והדבר שוקע לאט לאט. ברצוני לבקש איכאנו כי כל מי אשר ביריו שיר, תמונה, איכונית או כל הומר אחר על ירמיהו ברדנוב ז"ל, יואיל להמציאו לידי האם. מרים ברדנוב, מחנה אלנבי בלוק 8, דירה 2, ירושלים. אם יש מי אשר אינו יכול לשלוח את החומר מסעמים שונים אנא, וידיעני כתוב תו, ואשלח אליו ממכרי לקבל את החומר. מרים ברדנוב, ירושלים

סרן בלעניתי

אין טעם רב להתחכך באופן הגיוני
עם הצהרתו המצלצלת של שמעון פרס, כי "מדינת ישראל אינה מדינה מורחבת-טריטוריאלית, אלא מדינה יס-תיכונית".

כבר צויין בעתון זה פי מבחינה פוליטית זוהי מליצה חלולה. מבין 14 מדינות היס-תיכונית (מלבד ישראל) 13 משולבות בצורה זו או אחרת בחזית האנטי-ישראלית. רק אחת, צרפת, משתפת-פעולה עם ישראל. ורק דווקא צרפת אינה מדינה יס-תיכונית טהורה. ענינה נשואות באותה מידה אל יבשת אירופה ואל האוקיינוס האטלנטי. בכל זאת יש ענין רב בהצהרתו זו של פרס — לא מפני שהיא פרי של מחשבה צלולה ומגובשת, אלא דווקא מפני ש"אינה כזאת. היא יוגתק ממששה הרבה יותר עמוק ופרימיטיבי — תמונת-עולם תההכרתית, המכחזת מראש את תהליכי-המחשבה.

התמונה המפתתרת מאחורי הילים של פרס היא מדינה שאינה דומה לאדם העומד מושרש ביבשה, כשמאחוריו המרחב ופניו אל הים, אלא לחיפך, מדינה הדומה לאדם העומד על חוף, כשמאחוריו הים ולפניו יבשה זרה ועוינת.

אין ספק שזו תמונת-העולם של חלק גדול מן הדור הקשיש בארץ, דור העלייה השנייה, שכפה את מושגיו על המדינה. יש גם להניח שזו תמונת-עולמו האישית של דוד בן-גוריון, אשר פרס משמש לו מעין כרוז ונושא-כלים. אולם פרס עצמו, צעיר בן 34, לילד פולין שבא לארץ בילדותו וגדל כאן, היה צריך להיות בעל תמונת-עולם אחרת.

אם בכל זאת מסוגל צעיר כזה, כמעט-צבר, לדבר כחייל שירד זה עתה מאסדת-ינחיתה וכבש קטע של חוף אויבי, הרי שזו תופעה שיש להתמודד עמה בכל הצינונות — אפילו אם ההכרזה עצמה אינה רצינית.

★ ★ ★

א רץ-ישראל היא אחת הארצות ה"כבושות ביותר בהיסטוריה. עשרות כובשים השאירו את טביעת מגפיהם על חולותיה. רובם היו ראשי-אימפריות, ש נאלצו לעבור בארץ זו כדי להגיע למחוז הפצם — בקעת-היאור, ארס-נהריים, או הדרו.

אולם בין כובשים אלה היו אחדים שלא התייחסו אל הארץ כאל פרודור, אלא באו להתישב ולהתנחל בה. כאלה היו בני ישראל, הפלשתים והצלבנים, ובמידה מסוימת גם הערבים.

אולם גם הכובשים הנהגלים האלה מתחילים לשני מחנות שונים. הסוג האחד בא באוניות מעבר לים. השני הגיע לארץ מן המדבר, מתוככי הגוש היבשתי הגדול של אסיה. המיפגש בין שני סוגי כובשים אלה מתואר בתנ"ך. כמעט בואתו זמן שבשט"י המדבר הישראליים חדרו לארץ מן המזרח, פלשו לתוכה שבטיים מסתוריים מן ה"מערב. הם יסדו על חופה את ממלכות פלשת.

עת נפגשו פנים-אל-פנים הישראלי הראשון והפלשתי הראשון, אירשם בין הרי חברון וחבל לויש, נתקלו זה בזה שני סוגי כובשים שני סוגי התנחלות. הישראלי בא לייסד ממלכה, מורחבת-טריטוריאלית. הפלשתי בא לייסד ממלכה, "י"ם-תיכונית", לפי מיטב המתכונת של שמעון פרס.

★ ★ ★

מבחינה זו, שהיא היסודית והקובעת, ישנו דמיון רב בין הפלשתים לבין הצלבנים, שבאו אלפים שנה אחריהם.

מת אויביהם צער גדול קדימה.

★ ★ ★

בניגוד לפלשתים, באו שבטי ישראל מן המדבר. הם היו עם שמי, ודיברו שפה קרובה לשפה העברית של בני הארץ. הם לא היו גוף זר.

הישראלים הסתננו לארץ באיטיות ובי-התמדה. שלא כמתואר בספר יהושע האגדתי, ארץ כיבוש זה דורות. הוא לא גרם להשמדת בני הארץ, אלא למיזוגם ההדרגתי, בתהליך ארוך וממושך, עם כובשיהם. כתוצאה ממיזוג זה של התרבות הכנענית והתחושה הדתית הישראלית, קמה מלכות ישראל ההיסטורית.

מלכות זו לא היתה נטע זר. היא היתה חלק בלתי-נפרד מן המרחב השמי והתרבות השמית. לעתים לחמה בשכנותיה, ולעתים

אלה גם אלה באו מצד הים (או במיצעד לאורך חופי-הים). אלה גם אלה היו בני אירופה. אלה גם אלה דחו מראש את רעיון השתלבות המרחב, וקיוו להחזיק מעמד כי עזרת תגבורת אנושית וחומרית מתמדת מעבר לים.

בניגוד לצלבנים, שאהבו מאד לדבר על עצמם, לא השאירו הפלשתים אחריהם ת"י אור מדויק של מוצאם ופעלם. כל הידוע עליהם בא ממקורות ישראליים, מצריים ואשוריים, וממיצאי חקר-העתיקות, מתוכם אנו למדים כי הפלשתים אמנם באו מן הים, שהיו עם אירופי הקרוב ליתנים, שהביאו עמם את שפותיהם ושהקימו מושבה צבאית בלגנית.

הפרוציה הפלשתית השתרעה לאורך ה"חוף מרפיח ועד יפו. חמש עריה העיקר-

כרתה עמן ברית לצורכי מסחר או לצורכי הגנה משותפת מפני פולש זר. היא לא היתה זקוקה לשום תגבורת מן החוץ, וגם לא למגביות מעבר-לים. היא היתה "שייכת" למקום, משולבת ומושרשת ביבשה.

לכן יכלה מלכות זו להטביע את חותמה על הארץ ועל סביבתה ולהגיע לכלל יצירה היסטורית מקורית ויחידה-במינה — דת הנביאים. רישומה בהיסטוריה היה כה עמוק, ערכיה המקוריים כה חזקים, עד כי נשארו חיים, בתנאים כה שונים ובי-מסגרות כה שונות, עד היום.

★ ★ ★

לפני כמה שבועות היתה לי הזכות לשוחח עם אחד מגדולי ההיסטוריונים בעולם. בירתו של אציל בריטי זה, ברובע שקט מאד של לונדון, בין ציורי-שמן ורישומים שסימלו את מיטב תרבות המערב, היה קל יותר להתרומם מעל להדה ה"סובייקטיבי שאנו שייכים אליו. ניסיונו להביט בהיסטוריה של ארץ-ישראל במבט אובייקטיבי.

כמעט מעצמה התגלגלה השיחה לדמיון

המפתיע שבין פלישות הפלשתים, הצלבנים והצינונים. השחינו אותן עם פלישות ה"ישראל והערבי, ששניהם ידעו להטביע את חותמם על בני הארץ, להתמוג עם ול-השתרש בסביבתם.

בן-שיחי המלומד העלה או רעיון סביר. יתכן שאחת הסיבות להבדל זה, אמר, נעוצה בהבדל המעשי בין פלישה ימית ופלישה יבשתית. בעוד שפלישה יבשתית יכולה להיות ארוכה וממושכת, תוך הזזה אטית של הגבול, או תוך הסתננות בין ערים חזקות ומבוצרות, הרי פלישה ימית היא מטבע אופייה חד-פעמית ופתאומית.

הלחם היורד מן האוויר חייב לכבוש מיד ראש-גשר, סן יזרק חזרה לים. אין לו זמן להתמוג או להשתלב. הוא בדלן. הוא עיון את בני המקום. הוא חי על החרב.

דבריו של שמעון פרס ריחפו כחרד, עוד לפני שאמר אותם, או כאילו נאמרו על-ידי סרן פלשתי או אביר פראנקי. הנה עלה לנגד עינינו בצורה מוחשית ההבדל בין "מדינה יבית-יכונית" לבין "מדינה מורחבת-טריטוריאלית".

★ ★ ★

שאלה היא: מה רוצים אנחנו להיות? באיזו דוגמה היסטורית אנחנו בוחרים? והאם יש לנו בכלל חופש-הבחירה — או שמא כבר כפנו עלינו מעשי אבותינו גתיב נוקשה ששוב אין לשנותו?

כמו הפלשתים והצלבנים, באו רוב אבותינו מאירופה. כמו לגבי אלה, היו גם לגביהם בני הארץ זרים ואויבים-בכוח. כמוהם הם חיים ב"ראש-גשר" דמיוני, הקשור עם הצד השני של הים.

אולם הדרור הגדל בארץ, שאינו אירופי אלא אסיאתי, ששפת-אמו אינה "ארית" אלא "שמית" — אך יכול הוא למצוא חיוב בממלכות הפלשתים והצלבנים, שלא היו אלא אינטרמצו במנגינת-החיים של ארץ-ישראל?

פעם אחת בהיסטוריה כבר היתה קיימת ברירה דומה. בימי עזרא ונחמיה עלה חלק קטן מיהודי בבל לארץ-ישראל, כדי להתנחל בה. בבוסתם בכוחו של השלטון הזר, שתמך בהם, יצרו בכחנה תחילה פולחן בלגני מובהק, שמנע כל מגע מדיני וחברתי לא רק עם העמונים, הערבים, ה"אשדודים" והצידוניים, שהיו אז מעצמה חשובה, אלא גם עם השומרונים, שלא היו אלא שרידי בני-ישראל.

כתוצאה מכך לא הפכה חמדינה היהודית למנהיגת עמי הארץ ו"המרחב, אלא דנה את עצמה מראש לחיי מושבה מנותקת, תלויה כי שלטון אימפריאליסטי זר וקרבת מועד לכל פורענות.

ברבות הימים הגיעה מדינה זו לים, ואף הפכה לכוח ימי רציני. אחרי שטיטוס הח" ריב את ירושלים, טבעו הרומאים מסבעות שהראו את יהודה בדמות סירה. מכיון שאו כבר היו קיימות קהילות יהודיות לאורך כל חופי הים התיכון, יכול היה שמעון פרס קדום לסעון כי יהודה היא מדינה "ים-תיכונית". אולם השמדתה של יהודה זו, פרי עזרא ונחמיה, היתה מובטחת מראש. עתה עומדים אנו בפני ברירה דומה. חייבים אנו תודה לשמעון פרס על שהגדיר אותה בצורה כה פשוטה. אך אם התקבל עצמם של פרס וחבריו, סרני יהודים, יהיה זה אסון לדורות.

כי לא מדינת ישראל חדשה תקום על ברני עצה זו, אלא רק מדינת פלשת שלישית.

ממשלת ישראל עשויה לקבוע סוף-סוף עמדה לגבי האיחודים הערביים. היא תפרטס בימים הקרובים הודעה, כי אין היא

רואה את האיחודים כפוגעים בה, בתנאי שהמדינות השכנות ישמרו גם להבא על הסכמי שביתת הנשק. עמדה זאת מתגבשת בלחץ מפלגות השמאל והפרובי-רטיבים. הסבורות כי הסרת הסיכוסים וההתחרות בין המדינות הערביות תחליש את ערכה של השנאה לישראל, כגורם בתחרות זו.

לעומת זאת, תימונע ישראל מלעורר את שאלת שינוי הסטטוס לאורך הגבולות, אשר יבוא בעקבות איחוד צבאות סוריה ומצרים, והצבת צבא עיראקי בגבול המזרחי. קו זה מבוסס על החשש, שמא תגרור התערבות ישראלית דיון מקיף ומכריע באו"ם, בכל השאלות הנוגעות לגבולות המדינה וחוקיותם, דיון שיהיה לרעת ישראל.

בקרב תבוצע שורה של עיסקות מסחריות בין ישראל לבין כמה מארצות הגוש המזרחי. למרות שבורות הנפט בין ישראל ועברית-המועצות נסחבת ללא תוצאות, עשויים יחסי המסחר להתחדש לא רק עם מדינות כמו רומניה ופולין, כי אם גם עם ברית-המועצות עצמה.

מלך מארוקו מוחמד החמישי יתיר את חידוש העלייה המאורגנת מארצו לישראל. הדבר בא הודות להשתדלותם של אישים אמריקאים לא-יהודים, המקיימים מגע יידיותי עם חוגי הקונגרס היהודי העולמי.

ייעשו מאמצים להכטיח את השתתפותם של ערביי ישראל בהגנות העשורה. אחרי שלא רק הערבים הקומוניסטים, אלא גם ערבים מתונים יותר הדוגלים בהידוק היחסים עם הישוב העברי, כבר הכריזו כי אין לבני המיעוט בישראל כל סיבה לחגוג את הקמת המדינה, עשוי דויד בן-גוריון עצמו להכריז כי שנת ה' עשור תהיה שנת טיפנה ביחס המדינה אל אזרחיה הערביים, ואולי גם יבטיח מתן זכויות של ממש למיעוט.

הצעה חדשה לימוש יישוב הנגב: שכל קיבוץ חותיק יקים מעין סניף נגבי, אליו יצא מספר ניכר מחברייו הוותיקים. ההצעה היא חלק ממחזור של ראש הממשלה ליישוב ה"ה שממה בקצב מזורז, על-ידי פטולה משולבת של כל תלעות ההתיישבות בארץ.

צפויה התנגשות נוספת בין הממשלה לבין הרבנות הראשית. הרבנות מתכוננת להזמין את הרבנים המרכזיים מכל העולם לחגיגת חנוכת המרכז הרוחני העולמי בירושלים, אשר תהיה שבועיים לאחר יום ה' עצמאות. חוגים ממשלתיים תבעו כי הרבנות תזמין גם את הרבנים הריפור-מיים והקונסרבטיביים מחוץ-לארץ, זכר

אשר שני הרבנים הראשיים מתנגדים לו בחריפות.

התודעה היהודית תוכא לפני מליאת הכנסת. אחדות ה' עבודה ופ"ם, המתנגדות לתוכנית התודעה כפי שהווחתה על-ידי משרד החינוך והתרבות, בהיותן סבורות כי זוהי תוכנית של חינוך דתי, יבקשו מהממשלה את הרשות להעלות את השאלה בכנסת, כדי שזו תכריע אם יש להנהיג בבתי-הספר או לא. שר החינוך זלמן ארן לא יתנגד לבקשה זו.

שירות השידור ינהיג, כנראה, תוכניות מסחריות. חסרות לו עדיין: חברות מסחריות המוכנות להשקיע את כסף צבי זינדר, הרגילים. המוסד הרציני ביותר לתפקידו של שגריר ישראל בלונדון אליהו אילת: מיכאל קומאי, מי שהיה שגריר ישראל באוסטוואה ונמצא עתה בירושלים ללא תפקיד.

אגודת ישראל תתייצב בראש המערכה למען הרב הראשי יצחק נסים. הותיים הקיצוניים יאשימו את המפלגה חדתית הלאומית, שבעזרתה נבחר הרב נסים לתפקידו, כי היא אינה מגינה עליו כראוי מפני התקפות ועדת עדת הספרדים בירושלים.

מתגבשת החלטה בצמרת מפא"י להוציא מחדש אתון צהרים של המפלגה. מאז נסגר הדור, לא הורגש אמנם חסרונו של בטאון מפלגתי מובהק, אך מיהיגי מפא"י סבורים עתה כי בטאון כזה דרוש להם לקראת הבחירות לכנסת.

יורגש חוסר בחלקיחילוף למכוניות "רינו" ושאר הדגמים הצרפתיים של קיזיר-פרייזר. בגלל פיגור בייצוא, אין לחברה זי מטבע זר לצורך זה. החלקים המעטים שישנם ירוכזו בידי מוסכי קיזיר-פרייזר עצמם.

הסוחרים יצטרפו במאורגן לקופות-החולים. אולם כדי לא לפגוע ברוקחים, חבריהם למצב, יקנו את הרפואות בבתי-מקחת רגילים.

תעריפי הביטוח נגר אש יעלו, אחרי עליה דומה בביטוח לנזקי מכוניות, למרות שסוג זה של ביטוח נהנה דווקא מרווחים.

העם

עונים באביב

יום אחד השבוע נעלמו העננים מן ה' שמיים. שמש זורחת של אביב שלחה את קרניה על בנות ישראל, העטופות עדיין בשקיהן החורפיים, הסירה את המעילים מעל כתף הגברים. במשך יום-יומיים ניסה ה' חורף להתנגד, שלח כמה מענניו להסתיר את תכלת הרקיע. אולם האביב בא.

המצב במדינה עצמה היה פחות קורן. יום אחרי יום קם האורח בבוקר, שלח מבט אל השמיים הצחוקים, נטל לידיו את עתון-הבוקר ונאלץ לקמט את מצחו. הידיעות יכלו להעביר גם את מצב-הרוח הקיצי ביותר. דוגמאות:

בארצות-הברית התעמק השפל, הבטיח את צימצום הכנסות השנור, שעליהן מבוסס כל המשק הישראלי. התוצאות הצפויות ל' כים האורח הישראלי המשועבד למשק זה: חמורות.

באחד ממיבצעי-השוד הגדולים ביותר, מאז רובין הוד, החליטה הממשלה סופית לכיים שתי לירות מכיסו של כל אזרח בעל

נתקף סהר במקום הפשע* במקום כניסה ב', כניסה א'

מקלט רדיו, כדי להוציא בכסף זה בטאון-תעמולה. בעל אותה רמת-אחיליות כמו קול ישראל. כל העתונים וכל המפלגות, כולל כל מפלגות הקואליציה מלבד מפא"י, התנגדו ל' גפולה צינית זו. אולם הרוב המפא"י בממד שלה החליט את ההחלטה, הפגין מחדש כי מאז המשבר הממשלתי האחרון קובע ב' מדינה רצונו של איש אחד בלבד: דויד בן-גוריון. הוגה הרעיון הנשגב.

באותו רגע בו תבע פרקליט-המחוז בתל-אביב להעביר למוסד סגור אדם הנחשד בכונה לשלוח פצצה למערכת העליונה, הנהגסל אדם אחר על המפקח הכללי של מש' טרת ישראל. שני המקרים היו סימפטומים לגל הגואה של תאחת-האלימות, אשר ראש-הממשלה עצמו, בהפגנה אישית בבית הבימה, מחא לו כף.

בהחלטה שבעה במישרין ממשפט עמוס בן-גוריון, החליטה הממשלה כי להבא יוכל כל שר למנוע הבאת עדות לבית-המש' סט, אם פשוט יכריז כי היא מוזקה ל.טר' בת המדינה" — היינו, לעצמו ולמפלגתו. היה זה נסיון גלוי לסתום את פיו של בית-המשפט העליון, שהחליט בשעתו להתעלם מ' הודעה חסרת-שחר כזאת של שר-המשטרה. מיליונר אמריקאי, שהוצג במשך חו'

לידו דובר המשטרה יעקב נאש, מנצח על פסולת הצילום.

דשים ארוכים כסמל לכוח-המשיכה של ה' משטר המשקי בישראל, הודיע שהפסיק את הקמת מפעלו בו כבר הושקע סכום אדיר. למזלה של המדינה נמצא לפחות מקור לא-אכזב אחד של הומור תתי-הכרתי. היתה זאת ועדת-העשיר, אשר שיריה ושאלוניה (ראה מסגרת) הצחיקו את האזרח יותר מליצני קירקס מדראנו. אולם בעלי מרה שחורה טענו שאפילו ועדת-העשור אינה מצ' חיקה. כי בדיחה לאומית זו בולעת, בינתיים, מיליונים מכיסי משלם-המסים הישראלי.

אבל השמש, באופטימיות מעודדה, המשי' כה להביע את ניצני האביב.

משטרה

נקמת השוטר

השבוע, ביום ראשון בשעה 10, נכנס צעיר בן 23 לבנין המטה-הארצי של משטרת ישראל בתל-אביב. המבקר המשופם, בעל השיער השחור והמקורול, לבוש חליפת צמר חומה, פנה אל היומנאי היושב על הדוכן הגבוה מול הכניסה: "אני שוטר משוחרר", הסביר ליומנאי, "ברצוני לעלות למחלקת כח-האדם לסדר משהו."

אליהו לוטסי נכנס פנימה. לא היתה זאת הפעם הראשונה שביקר בבנין האסור של המטה הארצי. אולם הוא לא פנה לעבר כניסה ב', בה שוכנים משרדי מחלקת כח-האדם. הוא טיפס במדרגות כניסה א', חלף על פני חדרים של רמ"ח יעקוב נאש ושל עמוס בן-גוריון, ניגש אל הדלת האחרונה. לוטסי האיון לרצע. הקול היחיד שנשמע מבפנים היה תקתוקה הקציב של מכונת כתיבה. הוא נקש על הדלת ונכנס.

"ברצוני לראות את מר סהר" אמר ב' תקיפות לסמלת שרה קרלוביץ, מזכירתו של המפקח הכללי. שרה הביטה בו בתמהון. "אני מצטערת", השיבה. "עליך להגיש בקשה בכתב ולקבל ראיון בדרך המקובלת." נראה היה שלוטסי שוכנע. הוא פנה לעבר הדלת, שרה המשיכה להדפיס. "הרימי ידימ ואל תנידי כלום!" סיגן לוטסי לפתע מבין שיניו. שרה הרימה את עיניה, ומבטה נתקל באקדח מכוסה במטפחת אדומה. "פתחי את הדלת!" ציחה.

כסא על חראש. סהר, שישב מאחורי המכתבה, הבחין בזכירה העומדת עם ידיים מורמות בפחד דלתו. הוא קם ממקומו, הסי' פיק להנחית מכה על ידו של המתקוש. האקדח נפל, שני הגברים החלו להיאבק. לפתע שלף לוטסי סכין מטבח, ניסה לנצוץ אותה בסהר. המכה הראשונה נבלמה. לוטסי ניסה שנית; בפעם השלישית הצליח לפגוע בסהר, מעל לעינו השמאלית. "עמוס! עמוס! תציל אותי!" זעק המפקח הכללי הפצוע. עמוס בן-גוריון, שהקולות המושגים מן החדר הסמוך עוררו את תשומת-לבו, מיהר לחדרו של סהר. הוא תפש את המתקיף מאחור. סהר, שאיבד את משקפיו בזמן ה' היאבקות, לא ראה מה קורה בדיוק. הוא רק הבין שניצל.

כעבור רגע התאווש המפקח הכללי מן התודמה, הרים כסא והנחית בו מכה על ערפו של לוטסי, שנפל ארצה המום.

לא מקרה בודד. המלים הראשונות שהשמיע לוטסי אחרי שהתעורר מעלפופו, היו: "נקמתי ונקמתי!" לוטסי נשוי ומצפה לילדו הראשון, עלה ארצה לפני שמונה שנים, שירת ארבע שנים במשמר הגבול. אולם חיי משמר הגבול אינם קלים; לוטסי חלה בכיב קיבה. לפני שנה הוחלט לשחררו מטעמי בריאות.

אליהו, שידע מה קטנה היא הגימלה שמשלמת המשטרה לשוטריה המפוטרים, לא רצה לקבל פיטוריו. "אני חלש וגם חולה, לא אוכל להסתדר בחוק", הסביר למפקדו. "אנא רחמו עלי ואל תשחררוני." המפקד סירב. הוא ידע שקיימת הוראה ישירה מטעם השלטת המפקח הכללי, שלא להחזיק בשירות שוטרים שמצב בריאותם רעוע. כל מה שהמפקד יכול היה לעשות עבור השוטר אליהו לוטסי, היה לדחות את תאריך פיטוריו מ-1.8.57 ל-1.1.58.

בתחילת השנה פוטר לוטסי. כתמורה לארבע שנות שירות קיבל גימלה בסך 35 ל' לחודש.

אחרי ההתקוות, הוצג לוטסי כאדם מור' נפש, מקרה מיוחד שאינו צריך עירך לעורר דאגה. אך לוטסי אינו יחיד. כיום מסתובבים בארץ עשרות שוטרים לשעבר, אשר פוטרו מטעמי בריאות, או מטעמי גיל גבוה. לרבים מהם אין מקומות עבודה קבועים. וירדו בבית-חדרין. כשהובא אתמול לבית הדין, חמודה לוטסי בקול חנוק

האם, האחות והאח ליד קבר הייך חסן הייך, בעצם, שדה האש?

שכל שאר הנימוקים אלו, העמיד תנאי חדש: הוא ייכנס לבית רק אחרי שיבוטל שמו הנוכחי — „המרכז הרוחני העולמי” — וייקרא הבית סתם „בית הרבנות הראשית”.

טען הרב, בצדק: „אני רב ראשי, לא חבר מרכז רוחני שמטרתו אינן ברורות” אולם מעל לכל היה הקרב נטוש על שאלה אחרת: מי ישלוט בכיפה בבניין הכיפה.

נוער

הפצצה שלא נשלחה

הבקשה שהובאה בפני השופט היתה בלתי רגילה למדי. טען יעקוב בראור, פרקליט המחוז המזוקן והאהוד: גודע לו כי הנאשם התכוון לשלוח פצצה למערכת העולם הזה. מכיון שהוא מסכן את שלום הציבור, יש להעבירו לבית סוהר או למוסד סגור.

הנאשם עצמו, צעיר בן 24, היה ידוע היטב לכל הנוכחים. לפני שנתיים נאסר ונשפט לחמש שנות פיקוח, אחרי ששלח פצצה לדייר שמחה לב, הפסיכולוג הידוע. מה המריץ אותו להכניס משלוח חדש — אם אמנם תיכנן זאת?

פצצה לדייר לב. בימי משפט חרותי, עת הופיע כעדהתיבוע סוכן הש.ב. דניאל זרניצקי (העולם הזה 1029), הופיע צעיר זה במערכת העולם הזה, מסר כמה פרטים על אישיותו של זרניצקי, מדבריו הסתבר כי זרניצקי הוא שהסית אותו נגד לב, דחף אותו למשלוח הפצצה. זרניצקי אף יעץ לו איך להרכיב את הקסיץ.

מה היה ענינו של זרניצקי אז? סמוך למשלוח הפצצה, ללב אירעו כמה מעשי-טרור, שלא היה להם פתרון רשמי — הפצצות במערכת העולם הזה ובדפוס שלו, הפצצה בבית רוקח, הציבור תמה מדוע אין ה' משטרה מוצאת את המבצעים. גילוי שלוח הפצצה לדייר לב בא או למשטרה ככרחה מן השמיים. תפקידו של זרניצקי בפרשה נראה, על כן, מוזר למדי.

שיחה עם מוכן ש.ב. אחרי ש' העולם הזה מירסס אפשרות זו, נרתע הצעיר לפתע מדבריו. הוא הלך לעורר-דינו, דרש להגיש משפט נגד העולם הזה. כשלא נמצאה כל אפשרות לכך, נפגש באחד הימים שוב עם זרניצקי. הפעם כבר היה ידוע לו כי זרניצקי הוא סוכן הש.ב.

מה שקרה בשיחה זו לוטה שוב בערפל סמיך מאד. מדברי פרקליט המחוז לא נשאר פסק כי זרניצקי הודיע מיד לש.ב. או למשטרה על השיחה, סיפר כי הצעיר מתכוון לשלוח פצצה להעולם הזה. גילוי זה גרם לבקשת בראור לכלוא את הצעיר (ששמו נאסר לפירסום עליידי השופט).

הנאשם עצמו סיפר סיפור אחר. לדבריו לא חשב על שום מעשה-טרור, אלא רק על אמצעים משפטיים.

חופשי, אך בפקוח. דקות מעטות לפני שהתיק עמד להישמע בפומבי, התכנסו ארבעה אנשים באולם סמוך, ניסו להשיג פשרה. פרקליט המחוז בראור ועורך-הדין פישל הרצברג, באיכותו של הנאשם, התייעצו עם הרופא זאב ירמלוביץ' ועם קצינת-המבחן בתיה כספי. התוצאות סוכמו בפני השופט המחוזי, הדייר יצחק רוזה, בנוכחות הנאשם ואמו: הנאשם יישאר חופשי, אולם הפיקוח עליו יוחמר. פעמיים בשבוע יצטרך להתייצב לפני הרופא.

מעולם לא היה בריא יותר, וכי תוצאות התקפת-הלב שלו, מלפני חצי שנה, נמחו לגמרי. הוא מצא את עצמו במצב האיש שהעלילו עליו שאחותו סתה מדרך הישר, והמנסה לשוא לשכנע את הבריות שאין לו כלל אחות.

מינוטים

מותו של חסן

תושבי כפר סכנין הגדול, בגליל ה' מערבי, הצביעו השבוע על גקבובים בקירות האבן, שבכמה מבתי הכפר. „את זה עשו הכדורים”, הצהירו. הם גם הצביעו על קבר רענן בבית הקברות של הכפר. „גם את זה עשו ה' כדורים”.

היה זה קברו של חסן עבדאללה חסן, תלמיד בן 14, שנהרג לפני שבוע בלכתו מבית-הספר לביתו. „הוא התעורר בבוקר מוקדם מן הרגיל, כי המורה הבטיח להוציא אותם לטיול בחיק השבע”, נאקה פטמה עבדאללה, אמו הישישה של הנער.

חסן חזר אותו יום בצהרים מהטיול, אכל ארוחה חטופה, ומיהר לשיעוריו של אחי-הצעהים. „הוא אמר לי שלום אמא, והלך מבלי לחזור”, התייפחה הוקנה.

יד שבורה. אביו של חסן מת לפני שנתיים. הוא היה עיתון ואת עשרת ה' דונמים שירש החכיר לקרובו, אשר עיבד אותם תמורת מחצית היבול. הנער גדל באחירה של מחסור ודוחק, עבד בימי חופשותיו בבתיהם של החקלאים האמידים בכפר.

אך גם במצוקתם הרבה, לא הסכימו ה' ריו של חסן כי יפסיק את לימודיו. „בעונת העבודה הבוערת”, הסבירה אמו, „היה לו בין כה וכה חופש, והוא יצא לעבוד. ב' חורף אין צורך בפועלים”.

השנה, כאשר חסן כבר התכוון לעבודת הקיץ, נשברה ידו בשעת מישחק בחצר בית הספר. הורי הילד ששיחק אתו שילמו פ' צויים לאמו, כסכום הכסף שבנה היה מ' חיוב לולא נשברה ידו. כי הם ידעו שלא עזרת בנה, לא היתה יכולה פטמה הוקנה להתקיים עם בתה ובנה הצעירים.

פתאום — יריות! על יומי האחרון של הנער החולמני והרגיש סיפר חברו לכיתה צאלח אבו נרה: „המורה לחקלאות שיחרר את חסן מהכיתה לפני השיעור האחרון, כי חסן רצה לאסוף ענפים יבשים לגידור הגן של בית-הספר. בשעה ארבע, כשיצאתי מהכיתה, מצאתי אותו ליד ביתו של המוכתר. יחד הלכנו הביתה. „פתאום שמענו יריות. חסן צעק ונפל.

מדמעות: „אני מצטער על המקרה. הודות למר עמוס, נמנעה טרגדיה יותר גדולה”. אמר, „לא תקפתי, כי אם הותקפתי” הכריז, והתלונן על היחס במעצר. „היכו אותי וסירבו לשלוח אלי רופא”.

כשהופסק וידויו על ידי השופט המחוזי, ד"ר יצחק זונדלביץ, ביקש לוטסי להעמיד לו עורך-דין ולשלחו לבדיקה רפואית. ה' שופט הציע לו לשקול מחדש את הבקשה, הוציא נגדו פקודת מעצר ל-20 יום.

לא היה אדם אחראי אחד במדינה. שיכול היה להצדיק מעשה אלימות כמו זה של לוטסו, אך אנשי משטרה ותיקים הזהירו מפני הישנות המקרה, הצביעו שהוא במידה רבה פרי זלול בלוש המדים האפורים.

מפלגות

אחותו של המזכיר

„חבל, חבל מאד...” אמר העסקן בניד' גודראש נוגה. „אבל אתה מבין... הוא חולה מאד... מי יודע...” שיחות ברוח זו התקיימו השבוע בעשרות מקומות שונים בארץ. המדבר היה בדרך כלל איש של סולל-בונה. המאזין היה עתונאי. האדם ש' שימש נושא-בעל-כורחו לרמזנות היה פנחס לבון, המזכיר הכללי של ההסתדרות.

לפתע פתאום, בלי כל סיבה נראית-לעין, הופיעו בכל רחבי המדינה שמועות מוזרות כי לבון בן 56 חולה מאד, שהוא עומד להתפטר, שכוחותיו אולו. היחיד שלא הס' כים לכך היה לבון עצמו.

אגרוף מוד יד. מי היה מעוניין לקצץ את כוחו של לבון? התשובה היתה ברורה לגמרי, כי לבון נמצא עתה באמצע מיבצע גדול ומסוכן לרבים.

כמו כל ראשי מפא"י, מרוכזות מחשבותיו של מזכיר ההסתדרות על היום בו יירד דויד בן-גוריון מן הבמה הפוליטית. בעוד שאנשי קבוצת-המנהלים, ובראשם משה דיין, עושים מאמצים גדולים להתבצר בעוד מועד בעמדות-המפתח הפוליטיות והבטחוניות, מקחה לבון ליצור כוח נגדי, שיחבס על עמדות-מפתח כלכליות. ביום ההכרעה, סבור לבון, יתגבר האגרוף הכלכלי הקמוץ של המשק ההסתדרותי על אנשי היד השחורה, שבהעדר הרב יישארו תלויים על בלימה. מזכיר כללי אחד כבר התנה את הדרך להשתלטות על גופי-ענק כלכליים. ניקיטה כרושצ'וב, המזכיר הראשון של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, פירק לאחרונה את האימפריות הארציות של המשק הסובייטי, חילק אותן מחדש בין גופים אזוריים קטנים יותר.

לבון קיחה להשיג תוצאה דומה עליידי פירוק סולל-בונה, תנובה והמשביר לחברות

דת

המושל בכיפה

הבנין החדש של הרבנות הראשית בירוש' לים הוא שעטנו אדריכלי. מעל לגוף הבנין היפה הרכיבו חובבי-מסורת כיסה מכוורת — ויצרו אפקט הדומה למאירלין מוגרו חבושה בשטריימל.

אולם לא טעמו האמנותי המעורר של הרב יצחק נסים גרם לכך שהראשון-לציון לא היה ראשון הנכנסים לבית, אלא הודיע שלא ייכנס לבית בכלל. כשנכנסו השבוע שר בעלי-המשרות לבנין בכל חמש הקומות, הקרוב לבנין הכנסת הנגסי, נשאר חדרו המיועד של הרב הספרדי ריק.

טיפה ביב. נימוקו הראשון של נסים היה דתי טהור: לפי המנהג, אסור להקים בית מעל לבית-כנסת. חדרו של נסים נמצא במקרה בדיוק מעל לאולם בית-הכנסת, הש' כן בקומה התחתונה.

יתכן כי נסים היה מוחל על המנהג הדתי, לולא הצטרף לנימוק הראשון נימוק שני, פחות דתי אך אישי יותר. באחד מביקוריו בחנין הרב, במבט של נשר, כי חדרו קטן במרצפה שלמה מחדרו של הרב הראשי האשכנזי, יצחק הלוי הרצוג. נסים לא יכול היה להשלים עם מצב מהפיר כזה.

על הנימוק השלישי לא דובר, אך הוא ריחף בחלל הבית. כל השמשים והפקידים של הבנין נבחרו מבין בני העדה האשכנזית. לנסים לא היה כל חשק להרגיש את עצמו ככיפה שחורה ביב לבן, ללא נאמנים ובני-חטות שלו.

מוכנים השניים מן האחד. הפתרון נמצא רק בקושי. חדרו של הרב הועבר לאגף אחר של הבנין, שאינו נמצא דחוק מעל לבית-הכנסת. מכיון שחדר זה קטן עוד יר' תר, הובטח לתרום קיר ולאחד שני חדרים, ואילו לגבי המנגנון הוחלט לצרף כמה ספ' רדים טובים.

אולם הרב לא בא עדיין על סיפוקו. אחרי

ההתייעצות בקשר עם הפצצה ב„העולם הזה” * מה, בעצם, אמר זרניצקי?

ראיתי הרבה מה נזול מראשו. ברחתי בש' ביל להודיע מה קרה.” 35 בעל הבית השכן בפי חמד עלי, „ישבנו למקום המאורע, היו פרטים נוספים.” ישבנו בחוץ ושיחקנו אלי-מגלה”, סיפר הוא.

* פרקליט המחוז יעקוב בראור, עורך-הדין פישל הרצברג, קצינת-מבחן בתיה כספי, רופאינשם דייר זאב ירמלוביץ.

מה עומד מאחורי העיסקה המזודה המציעה

לייני ועוד

מכירה בשרשרת, או מכירה בחוליות כל פנסק בן חמישה תלושים וקרא חוליה, והוא מכליל בקיבו חמש חוליות חדשות, בדיוק כמו החתולה ההרה, העומדת ללדת חמישה גורים.

החתולה שהמליטה חמשה גורים ממין נקבה תהיה רשאית להפסיק ללדת ולצאת לפנסיה אחרי שכל אחת מחמש בנותיה המליטה חמישה גורים חודשים.

★ ★ ★

כדור-שג התנפץ

ר עיון המכירה בשרשרת לא הומד צא ברחוב פינסק, תל-אביב. הוא כבר נוסה בכמה מארצות אירופה ואמריקה. הי הצעות שהציעו המוכרים לקוני החוליות שם היו שונות, החל בכלי בית ומטבח, וכלה בפרסים כספיים גבוהים.

לרבים מיוצאי גרמניה, זכורה פרשת ה"שנבאל" (מתחרו עם "זה דל") כדור-שג בגרמניה. חברה גרמנית, שפעלה באמ"צ שנות העשרים, הוציאה לשוק אגרות. מפיצי 20 אגרות קיבלו פרסים כספיים מן החברה.

תוך זמן קצר, התרבה מספר האגרות בשוק, כמו כדור-שג אמיתי ההולך וגדל

ע שרות אנשים נדחקו במסדרון הצר, שבקומה הרביעית ברחוב פינסק 2. עקרונות בית עם סליהן, חילים במדים, גב"רים חבושי מגבעות וצעירים שהתנועעו בי-צבנות. בחדר האחד עמדו האנשים לפני שולחן גדוש כרטיסיות, מסרו תלושים ל-פקידות, שמיהרו לתיק אותם בכרטיסיה.

אחדים עזבו את הבניין כשבידיהם פנסק תלושים. אחרים פנו אל החדר השני, הגישו למחסנאי פתק חתום, קיבלו תמורתו כלי או חפץ מאחת הערימות שתפסו את מר-ביתו של החדר.

"אני רוצה סיפולוקטו" פסקה אשה בגיל העמידה, ומיהרה להשיש את ידה לעבר הכלי המבריק. "תן לי סיר-לחץ... לא את זה, את ההוא" אמר גבר מגודל, והצביע על הסיר שמצא תן בעיניו. חיל חבוש כומתה שחורה עזב את המקום, כר השמלי תחת ידועו.

יושבי המשרדים הסמוכים הגישו את ה-דלתות ברוגז בגלל הרעש שבמסדרון. הי אנשים הוסיפו לברוא ולהיחזק לפני הדלת בעלת השלט: "הוצאת המוצר הישראלי."

★ ★ ★

25 ל"י תמורת ל"י

ר מניע שאסף את כל האנשים האלה למשרד שברחוב פינסק, היה הצעה מסחרית מיוחדת-ביניה. החברה להפצת הי מוצר הישראלי הציעה להם מוצרי-מותרות במחיר 20 עד 30 ל"י, תמורת לירה אחת בלבד.

העקרון נראה פשוט. תמורת תלוש, או-תו קנה הלקוח האלמוני מאחד מידידי במחיר לירה אחת, יכול היה לקבל במשרד החברה פנסק בעל חמישה תלושים דומים, במחיר חמש לירות. עם הפנסק בעל חמשת התלושים, היה על הלקוח לפנות אל חמישה מבין ידידיו, למכור להם את התלושים במחיר לירה כל תלוש.

כל אחד מאותם ידידים, ניגש אף הוא אל משרדי החברה, קנה שם פנסק בעל חמישה תלושים, עתה כבר במחיר חמש לירות. הלקוח הזה חמשת ידידיו, הכניסו יחד לקופת החברה 30 לירות.

ביום בו קנו כל חמשת הידידים פני-קסים במשרד החברה, יכול היה הלקוח הראשון, שמכר להם את התלושים, לגשת למשרדי החברה ולקבל שם מוצר בעל ערך של 20-30 ל"י לפי בחירתו.

כל אחד מן הידידים, עשה כמעשהו של האדם שמכר להם את התלוש. אחרי שלקח בחברה פנסק חדש, ניגש כל אחד מהם אל ידידיו ומכר להם את חמשת התלושים שבפנסקו במחיר לירה כל תלוש, והמעגל חזר על עצמו.

★ ★ ★

התודה רצו גורים

ר ניח ששמו של קונה הפנסק הראשון בשרשרת היה משה. משה קיבל פנסק בן חמישה תלושים, תמורת חמש ל"י. הוא הלך הביתה, ומכר לשכניו אברהם, יצחק, יעקב, ראובן ולוי את חמשת התלושים שבפנסקו תמורת ל"י כל אחד. על-ידי מכירת חמשת התלושים שבפנסקו, החזיר לעצמו את חמשת הלירות שהשקיע.

התלוש במחיר לירה, הקנה לאברהם, ליצחק, ליעקב, לראובן ולוי, את הזכות לגשת למשרדי החברה ולקנות שם כל אחד פנסק בעל חמשה תלושים, בדיוק כמו הפנסק שהיה בידי משה. רק ברגע שאברהם, יצחק, יעקב, ראובן ולוי ניגשו למשרדי החברה וקנו את פנסיהם, כל אחד תמורת חמש לירות, היה משה רשאי לגשת למחסן הי-חברה ולקבל את המוצר בו בחר. ערכו של מוצר זה נע, במחיר קמעוני, בין 20 ל-30 ל"י. באותו רגע כבר נכנס לקופת החברה הודות לפעולתו של משה, סכום של 30 ל"י — החמישיות של משה ושל חמשת חבריו.

אברהם, יצחק, יעקב, ראובן ולוי, חזרו על אותה הפעולה כמו משה. ברגע בו ניגשו כל חמשת האנשים שקנו תלושים מידי אברהם, למשל, אל המשרד ורכשו פנסקים במחיר חמש לירות כל אחד, יכול היה גם אברהם לקבל את המוצר בו בחר. פעולת המכירה לפי שיטה זאת, נקראת

מתישבי המצדה ופרומאי אלמוג (שני משמאל) חתי מתחילה ההיסטוריה של ישראל?

במד"ה

תולדות

גלר, איש משפט

אלי גלר, האיש שזכה לפירסום כה נר-חב עת הסיר העולם הזה את המסכה מעל חברת הסרטים המדומה שהקים למטרות מפוקפקות, הוכיח בקריירה הקצרה שלו את כשרונו במקצועות רבים. כמנחש סטו, זכה ברוך מקורית בפרס הגדול; כגובה מס-הכנסה בחדרה, ידע לגבות סכומים שלא הגיעו תמיד לקופה; כיצדן סרטים, ידע לצלם עשרות נערות במצלמה שלא הכילה פילם. לאחרונה הוכיח גלר את כשרונו גם כעורך-דין.

אחרי פירסומי העולם הזה (1031-1029), שגילו מה הסתרה מאחורי כרטיס פילם, לא יכול היה גלר לרמות את אלו. הוא נאלץ לחסל את חברת הסרטים. שו-תפו, זאב פורשטיין, אותו הציג גלר כי מתברר הפטריוט לטרטו, התפרנס כרוכל מור-כר גרביים, וכמלצר. מאחר שאיש מהמור-מים לא הגיש נגדו תביעה או תלונה, לא הובאו תעלוליו לפני בית-המשפט בדרך ישרה.

גבוה מדני. אולם אחרי למעלה מחצי שנה, הגיעה פרשת גלר לבית-המשפט בדרך עקיפה. גלר קבע את משרד חברתו הי-מדומה במשרד שהיה שייך לגולדה אמולק. הוא הבטיח לה 10% מרווחי הסרטים של יפיק, קיבל בתמורה את זכות השימוש במשרד, שהשאיר בעלה המנוח, ובמתקניו.

אחרי הפירסום הרב שרכש גלר, הגישו בעלי הבית ברחוב דרך יפו 20, שם שכן משרדו של גלר, תביעת-פינוי נגדו ונגד הגברת אמולק. בין יתר סעיפי התביעה, צוינו יצחק ואהרון שאלתיאל, אותם ייצג עורך-הדין מקס גור: "הנתבעת מסרה זכות שימוש או השכירה את המשרד לאחד בשם אלי גלר, בעל חברת כרמן פילם, שרכו להשתמש במושכר למטרות בלתי חוקיות: (א) הוצאת כספים מאנשים שונים, באמתלת ייצור סרטים שלא היה באפשרותו להסרי-סם; (ב) בעזרת רועיה-זונות ידוע, לפתות בנות לחי מין עמו, לחטט בעברן הפרטי, ואולי למטרות סחיטת כספים." הוסיף כתב התביעה: "כל הבריוס הללו נכתבו על גלר בשוועות העולם הזה כי אריכות, עם ציטוט דברי הנערות. אולם אלי גלר לא הגיש תביעה נגד העולם הזה."

בבית-המשפט הופיע גלר כעורך-דין מ-לידה. הוא ניפנף בידי, הרים את קולו וצעק: "איך נתונים ללכלך אותי?" אך כש-הרים את קולו למעלה מהמידה, התבקש השמש על-ידי השופט להוציא את גלר מן האולם. כי גלר בכל זאת איננו עורך-דין.

הנגב

קול קורא במדבר

חמישים הקילומטרים של רצועת חוף ים המלח, הנמצאת בידי ישראל, מהווים אחד האזורים הימים ביותר בארץ. זהו גם אחד האזורים השוממים ביותר בעולם. מאז הועברו כל סועלי מפעלי האשלג ממחנה-המגורים בסדום, לדימונה, נשארה עין-גדי נקודת היישוב היחידה במדבר, ש-גופו מוכר במקצת את גוף הירח בסרטים הוליבודיים. רק האכסניה בסדום נשארה כנוה-במדבר לרבות המטיילים, הפוקדים את חבל ים המלח.

לאחרונה הוחל בשורת עבודות פיתוח

האאוטר שמואל גוטמן (ימין) הצליח למכור את תלו-שיו, מקבל לפי בחירתו את התמורה המובטחת.

בשעת גילגולו. האנשים שקנו את האגרות לא מצאו עוד לקוחות שיקנו מהם את האגרות שבידם. השוק הגרמני היה מוצף אגרות. בעוד הראשונים מבין קוני האגרות הצליחו בהפצה ואגרו את הכסף, נשארו האחרונים עם האגרות ביד, ללא יכולת להיפטר מהן. רבים הפסידו את כספם.

הפרשה היתה עוברת בגרמניה בשתיקה, לולא התערב בדבר עורך-דין צעיר, שהיה בלתי-יודע עד אז. תוך זמן קצר, הגישו מאות אלפי אנשים, באמצעות אותו עורך-דין, תביעות משפטיות נגד החברה. הפרשה להיפטר מהן. רבים הפסידו את כספם.

אמצעות אירופאים אחרות, שאליהן הועי-ברה השיטה, הלכו בעקבות גרמניה, אסרו את השימוש בה. אך מאז עברו על שיטת-התמורה גלגולים רבים. השיטה הותאמה לצרכים אחרים, לארצות אחרות ולחוקים אחרים.

בארצות-הברית, ארך האפשרויות הבלתי-מוגבלות, הפכה שיטת-התמורה למדע בפני עצמו. הנסיון שנרכש, נוצל לעתים גם לצרכי הונאה. אלמונים הוציאו לשוק לא פעם אגרות שלא הכייתו שום תמורה.

★ ★ ★

דורה פיתחה שיטה

ר ארץ הגיעה השיטה באמצעותו של יהודה ברגמן. על הגבר בן 35-עברו כבר גלגולים רבים. הוא היה חייל בחיל-ההנדסה הבריטי, אפסנאי בחיל-האוויר

מציאות במחיר אפסי של לירה אחת לכל אדם המזכיר לנוסות ליי"י בעשר עשרת

שערך המוצרים שחולקו הגיע לסכום של 17.500 ל"י במחיר קמעוני.

★ ★ ★

רווח נקי סמוי

א ידו העמויקו האנשים לחשוב ולבדוק את הענין, היו מבינים שהעוקץ איננו טמון בטיב המוצר שהם מקבלים, כי אם במקום אחר לגמרי.

למעשה שילם כל אחד מהם את מחיר המוצר מראש. בשעה שעקרת הבית המארזת שרת סחבה הביתה את סיר-הלחץ שלה, היה כבר הכסף המלא ששולם תמורתו מונח בקופת החברה. כי היא, והאנשים שרכשו ממנה את החוליות הכניסו לקופת החברה סכום של 30 לירות, עוד לפני שקיבלה את הסחורה.

שיטה זאת איפשרה לבעלי-העסק לשלם במוזמנים ליצרנים. כל אדם הבקי אך ב"מקצת בשוק הישראלי הצמא למוזמנים, יודע שיצרן, המייצר תמורת שטרות-לומות ארוך, מוכן להוריד בהרבה את מחיר תוצרתו אם ישלמו עבורה מיד. ההפרש הזה בין המחיר הפחות-מסויגני ששולם על-ידי החברה, לבין המחיר הקמעוני המלא שי למעשה נגבה על-ידיה, הוא רווח נקי.

רווח נוסף מרויחה החברה מן החוליות שבעליהן אינם באים לגבות את המגיע להם. אם איבד משה את הפנסק שקנה, או הח"ל ש לא כדאי לו לרוץ ולהפיץ את ה"חוליות שלו, איבד את הכסף שכבר שילם לחברה. הוא ויתר על חמש ל"י לסובת החברה להפצת המוצר הישראלי.

★ ★ ★

400 אלף בשבעה מתוזרים

ס עיף מיוחד בפנסק החוליה קובע מה יקבל בעל-חוליה שהפיץ רק חלק מ"חמשת התלושים בפנסק. אם משה הצליח להפיץ רק את החוליות מספר 1, ו"2 בפנסקו, הרי יקבל במשרדי החברה מוצר בעל ערך של שבע לירות. אך למעשה כבר שילמו אברהם ויצחק, שקנו ממנו תלושים, חמש לירות כל אחד עבור הפנסקים שרכשו במשרד. עשר הלירות של שניים אלה, בניכוי שבע ל"י של המחיר הקמעוני של המוצר שניתן למשה, עדיין משאירות לחברה רווח נקי של שלוש ל"י, נוסף על הרווח הרגיל של המוצר. וכל זה אם מצרפים את חמש הל"י, ששילם משה עצמו עבור פנסקו המקורי, לחשבון החוליה הקודמת. לו היה לחייל משה אלפונסו, שהתלהב תחילה מהרעיון ולא הצליח לבסוף למכור מאומה, אותו הנסיון שיש לסוכני המלחה העממי, היה יודע שככל שגדל מספר ה"מפיצים, כך קטן מספר האנשים להם אמשר

ליות היתה מדהימה. תוך ימים אחדים לא הספיקו כוחותיו של הווג ברגרמן כדי להשתלט על המוני הקונים. הם העסיקו שתי פקידות, הגדילו את רשימת המוצרים ה"מופצים על-ידם, הכינו כרטיסיה משוכללת, בה נרשם שמו של כל מפיץ ומספר החוליה שלו.

המספרים בכרטיסיה גדלו במהירות. מאות הפכו לאלפים, מספר הפקידות גדל לארבע. כשגדל הלחץ, נאלצו להכפיל את הצאת לשמונה פקידות. גלי מכתבים הגיעו מכל פינות הארץ. החוליות הגיעו לירושלים, לחיפה, למושבות ולכפרים נידחים.

בניגוד ליושבי המקומות המרוחקים, ש"סמכו על הדואר ושלתו את חלושיהם בצרוף שאלון בדבר סוג המוצר שברצונם לרכוש, היו התל-אביבים חשדנים גדולים יותר. הם רצו למשש את המוצרים, לראות אותם, לבדוק אם כל הענין איננו בלוף.

הענין לא היה בלוף. החברה עמדה בכל התחייבויותיה, חילקה עד היום למעלה מ"700 מוצרים. השבוע כבר הגיע מספר החוליות המופצות ל"10 אלפים. כך התקרבו ההכנסות ל"50 אלף ל"י, במוזמנים, בעוד

הישראלי. הקאריירה האורחית של יהודה ברגרמן, היתה לא פחות מגדולה. הוא עבד כפקיד במשרד-הבטחון, פרש ממשרתו כדי להצטרף לחברת-ייצוא שעסקה בעיקר ב"ייצוא לתורכיה.

תוך כדי נודו בחוף-לארץ, התעניין ברגרמן, בעל החוש המסחרי המפותח, ב"שיטת-המכירה המזורה. אשתו דורה (29) תירגמה את ההתענינות למעשים. השיטה, לפיה הוקמה ברבות הימים החברה להפצת המוצר הישראלי, היא, לדברי דורה החיננית, תערובת של דוגמות מארצות-חוץ. טוענת דורה: "הכננו את הפנסקים שלנו, לפי מתכונת חוקית הקיימת בתורכיה, הרי לנו, אוסטריה וארצות-הברית."

מרבית מניותיה של החברה רשומה על שמה של האשה רבת-המרץ. אולם היא לא נשארה לבדה במשרד. התפתחות המהירה של העסק, אילצה את יהודה לנטוש את כל שאר עניניו ולהצטרף אל אשתו.

★ ★ ★

10 אלפים חוליות

התחלה הצנועה הפכה במהירות להצלחה מסחררת. התרבות קוגני-החור

המציע

יהודה ברגרמן, בעל החברה המציעה סחורה בשווי של 25 ל"י, תמורת השקעה של לירה אחת בלבד.

למכור משהו. אילו חישוב לעצמו אלפונסו שהוא עלול לאבד את שש הלירות שהשקיע (לירה במחיר התלוש שקנה אצל חברה, ועוד חמש לירות ששילם בחברה במחיר הפנסק) הרי לא היה נאלץ להופיע השבוע במשרד החברה כדי לבקש את כספו בחזרה כפי שעשה!

אך המפיץ האלמוני לא עשה לעצמו את החשבון שאם ירצה לחזור על מבצעו ול"הפיץ חוליה נוספת, יהיו לו חמישה מת"חיים, אותם הכניס לשוק כמו ידיו.

חמשת המתחרים יגררו 25, במחזור הבא יגיע מספרם ל"125, במחזור השלישי ל"625 ברביעי ל"3125. תוך שבעה מחזורים יעלה מספר המפיצים ל"390,625 איש. זהו מספר גדול בהשואה לגודל האוכלוסיה של ישראל שאינה מגיעה לשני מיליון, מהם מאות אלפי עולים חדשים, פועלי-דחק, פלאחים ואביונים.

ייתכן, שמפיצי המחזור השמיני או ה"תשיעי, ייאלצו לחפש להם לקוחות מבין תושבי קפריסין או קהיר.

★ ★ ★

1 ל"י = ?

ח יחשוב התיאורטי, לפיו יגיע ה"שוק לרוייה תוך ימים אחדים, איננו מודייק, אם יובא בחשבון מספר החוליות (המשך בעמוד 8)

סרן ברוך קולסקי הפיץ תוך יום אחד את תלושי החוליה שלו ובא לקנל מכשיר סיפולוסק.

חברה להפצת המוצר הישראלי בע"מ
 נח"ד 4420
 ירושלים
 חוליה מס' 1

חברה להפצת המוצר הישראלי בע"מ
 נח"ד 4420
 ירושלים
 חוליה מס' 2

החוליה אלה הם שניים מתוך חמשה תלושים, אשר יש להפיצם כדי לקבל את הסחורה המובטחת.

החברה, שהחלה כעסק צנוע ביותר, התפתחה במהירות עתה היא מעסיקה שמונה מזכירות, המנהלות כרטיסיה, בה רשומים שמות רוכשי החוליות. מימין, מתכננת: בעלת החברה דורה ברגרמן.

תור ענק עשרות אנשים מצטופפים ליד דלת משרד החברה להפצת המוצר הישראלי, כדי לקבל את הסחורה המובטחת. למרות שהובטח לשלוח להם את המוצר הביתה, העדיפו לבוא ולהיווכח בעצמם בטיב החברה החדשה.

במדינה

ל-80% מהכנסות השנה שעברה. ספק רב הוא אם תוכל הסוכנות להשיג את 230 מיליון ליון הליי, שגפשה חושקת בהן.

גם נתח שמן זה אינו משיב את הארי הרעב במחלקת ההתיישבות, שלה לבד יש 1897 עובדים. הנהלת הסוכנות היתה מוכנה להקציב לה 45 מיליון, אולם המחלקה רוצה ב-73 מיליון. ראש המחלקה רב-התיאבון: לוי אשכול, שחציו השני הוא שר האוצר הישראלי.

הצד ההומוריסטי הוא שאי אפשר לספק את דרישת אשכול הציוני, אלא אם תדרוש הסוכנות הקצבה רשמית מאשכול הישראלי, בצורת הענקת משלחת. במקרה זה תהפוך הדוידה העשירה, מלכת הקבצניות, גם לקביצינת בישראל עצמה.

פתרון אחר: ששני חלקי אשכול יתאחדו לאחד, ומחלקת ההתיישבות תעבור לידו הממשלה.

דרכי אדם

עכברי החזית בחנות

שני גברים מזדקנים נכנסו לחנותו של חייט ברחוב בן-יהודה, תל-אביב, בהפרש של דקות מספר. הם עמדו ליד הדוכן, מיששו את הפחורה. "כן, הבד מוצא חן בעיניי," אמר פישל צימט (60). "תגיד לי רק כמה... דיבורו נקטע באמצע המשפט. הוא הביט בתמהון בפניו של הקונה השני שעמד ליד הדלפק הסמוך.

הקונה השני, שמואל פרינץ, גבר שב-שיערו בן 63, הגביה את עיניו והביט בחוסר-הבנה על צימט. הוא לא הבין מדוע מסתכל בו הזר בריכוז כה רב. "הגה, לא קוראים לך פרינץ?" שאל צימט בהיסוס. "כן," השיב הנשאל, "מאיפה אתה מכיר אותי?"

לפתע אורו פני פרינץ; הוא ויהה את השואל. "אל אלוהים, פישל, כמה הודקנת! ושני הגברים נפלו איש על צוואר רעהו והתייחסו משמחה. המטרה המסחרית של הביקור בחנות נשכחה, והזוג הנרגש מיהר אל בית-הקפה הסמוך להירגע ולהחליף זכרונות.

גם פרינץ וגם צימט עלו ארצה לפני כ-15 שנה. האחר גר בתל-אביב, השני בכני ברק. אך למרות גור מתנודדים במרחק 20 דקות נסיעה זה מזה ומבקרים באותם בתי-קפה ובתי-מסחר, היתה זו פגישתם הראשונה מזה 42 שנים.

ארבעת המוסקטרים. "ובכן," חייך צימט. "עכברי החזית בכל זאת אינם הולכים לאיבוד." בפעם האחרונה שנפגשו השניים, היה זה בימי מלחמת העולם הראשונה.

כל אנשי הגדוד ה-17 של הצבא הקיסרי המלכותי (האוסטרו-הונגרי) הכירו את ארבעת המוסקטרים היהודיים: פישל, שמעון, קסחן טניטין ודוד פישל, בני גליציה. להם חסרה הפרוסקציה שהיתה נחלת הגבירים היהודיים, ועל כן מצאו את עצמם בשוחות החזית האיטלקית, כשהם מגינים על ה-אימפריה האוסטרית מפני התקפות בנות-הברית.

יחד עברו הארבעה את מצור-האימים על מבצר ריחה, קדחו בכיפות אגם גרדה, יצאו בשלום אפילו ממלחמת הגאונים ה-מרעילים של ציימדורו.

פרינץ, האפסנאי, אירגן לחבריו מגפים חדשות כשבלו הישנות, סחב עברום צרורות ונקניקיות במטבח הקצינים, הצליח לצייד אותם אפילו בשמיכות צמר חדשות. הן בחורים גמלו לאפסנאי הנדיב בקנקני בירה.

חתימה על צ'ק. היתה זאת הרגשה משונה, לספר בלב בית-הקפה תל-אביבי את הבדיחה הישנה, על הפנזחבל, שהקפיד לצחצח את מגפיו לפני ההתקפה הגדולה; ועל הנצעה שהועפה בבהלה מחלון חדרו של מפקד הגדוד, כשהופיע הגנרל לבני קורת-פתע.

ארבעת המוסקטרים הצליחו לצאת בשלום מן המלחמה. כאות-הוקרה העניקה להם ה-אימפריה האוסטרית המובסת את צלב ה-אומץ, אות הרגימנט, וחליפת מדים מרופשת. אחר כך נפרדו הארבעה, נשאו נשים, שקעו במסחר.

לפני שנתיים החמיצו פרינץ וצימט פגישה אפשרית. לידי צימט נפל צ'ק, שעבר חצי-תריסר ימים בין החתימות שהתנוססו על גבו, היתה גם חתימתו של פרינץ. צימט לא תיאר לעצמו כי החתימה העברית היא של חברו מן החזית.

עתה, משנפגשו השניים, ניצת בליכם

את החשבונות. הממשלה השאירה ברצון בידי הדוידה הטובה כמה מתפקידיה הממלכתיים שלה — כמו ההתיישבות, קליטת העליה, ועוד — כדי להיפטר מן העול. גם בתקציב הממשלתי הבא, הגידון עתה בי-עצלתיים בכנסת, הוסיפה בטור ההכנסות הענקי של 25 מיליון ל"י מידי הסוכנות.

אולם לדודה יש בעיות משלה. אחת מהן: בעוד ההכנסות ממערכת השנור הציוני בי-אמריקה פוחתות גם באופן נורמלי (ורעולות להתמוטט, אם יוחמר המשבר בארצות הברית) הרי מספר עסקייהמפלגות שיש לתת להם כסא ומשכורת הולך וגדל.

כבר עתה מחזיקה הסוכנות בישראל 4878 פקידים — כמעט פקיד אחד על כל שוטר ישראלי, אולם בכל שנה מתוספים עסקנים חתיקים חדשים — ואי אפשר לפטר אף אחד ממחממי-הכסאות.

עם אחד, אשכול אחד. השבוע, ערב כינוס הוועד-הפועל הציוני המצומצם (מעין תחליף לכנסת), פירסמה הסוכנות את הצעת-התקציב לשנת-הכספים הבאה, שתתחיל הפעם באחד באפריל. מכמה בחינות דמתה באמת למהלכת אחרי-באפריל.

כי בעוד שכל ראשי המחלקות, ללא יוצא מהכלל, דרשו להגדיל את הוצאותיהם, הרי אומדן ההכנסות האופטימי ביותר מגיע רק

ידידים פרינץ וצימט כחיילים אוסטריים (1916)

— הקיסרות מתה —

ידידים פרינץ וצימט בתל-אביב (1958)

— יחיו החיילים —

(המשך עמוד 6)
עשוי להפוך לחבל ארץ מיושב ופורה, אם רק יוזרמו אליו המים ותקוצר דרך הגישה אליו. אמר אלמוני: "עושים אצלנו משגה גדול כשהחגגים את שנת העשור בחגיגות ובתהלוכות. לשם מה הבזבזו? מדוע מת-חילים את ההיסטוריה שלנו רק לפני עשר שנים?"

רעיונו של אלמוני הוא, שבשנת העשור יבנה כביש מראש זוהר לעין-גדי, כביש שיהפך לעורק-חיים באזור. השבוע יצא אלמוני בקריאה לגייס את הנוער בשנת העשור לסלילת הכביש, לשתף בעבודת הסלילה גם את רכבות החיירים שיבואו ארצה, להכניס בהם את חדות הבנוי, כי "תהלוכות ומפגנים הם יכולים לראות בי-ארצותיהם."

אך קריאתו של החוזה מסודם נבלעה בתרועות המבצעים, שקברניטי ספינת ה-שעשועים של העשור מצאו אותם תהימים יותר לאופיה של המדינה.

צינונות

אחד באפריל

לגבי ממשלת ישראל היתה הסוכנות ה-יהודית תמיד מעין דודה עשירה, המשלמת

התלוכות לאיבוד, או האנשים שירצו לרכוש כמה מוצרים בזה אחר זה. אך כל הגורמים האלה אינם יכולים למנוע את התהליך, אלא אך לעכב אותו לזמן מה.

יש הדואגים להחיש תהליך זה. כי כבר כיום אין ברגמן היחיד הממלא את השוק בחוליותיו. תוך ימים אחדים קמו לו שור-תפים.

בחדר הבית ברחוב פינסקר, בו שוכנים משרדי חברה להפצת המוצר הישראלי, קמה חברה מתחרה, שהציעה פנקסי-חוליות בתנאים דומים. חברת טיב, שהשתכנה בחצר ומיהרה לחקות את ברגמן השוקק בקומה הרביעית, תלתה על הדלת את הסיסמה רבת המשמעות: "1 ל"י = 2".

המחקה היה צעיר תל-אביבי בשם פרץ הלפרין. הבחור בן ה-21, פעיל בעבר בבורסת הבולים התל-אביבית, הפסיד את כל רחיו בשעת ההתמוטטות הגדולה של הבורסה בשנה שעברה (העולם הזה 1026). הלפרין, הבקי בעניני פירסום, קפץ על הרעיון, לדבריו התחיל להרהר בדבר עוד לפני זמן רב. יחד עם אלכסנדר טטנבוים, רפאל קשת ואברהם שפיגלמן, הקים את החברה המתחרה.

הלפרין הצעיר שיכלל את השיטה, פתח לעסק סוכנויות משנה בכמה מקומות בעיר, הוסיף לרשימה מוצרים חדשים לבחירה.

היה ברור שחברת טיב לא תהיה האחרונה. סוחר תל-אביבי ידעו לספר שה-בימים הקרובים עומד להיפתח ברחוב בי-ליק 29 עסקי-שרשרת נוסף.

★ ★ ★

נקודת החתמוצות

סוף מיוחד. המתנוסס על מעטפת ה-חוליה של שתי החברות קובע: "בעלי חוליות, שעל חשבונן תלושיהן לא נרכשה אף חוליה, לא יקבלו כל פיצוי." סעיף זה מבטיח את החברות מפני הרגע בו עלול השוק להגיע לרצחה. ברגע כזה יסתובבו ברחוב אלפי אנשים, בעלי חוליות שלא יהיו מסוגלים למכור אפילו תלוש אחד. החברה, שכבר גבתה מהם אלפי וואלי רבבות לירות, לא תהיה חייבת להם כלום.

לדורה ברגמן יש פתרון משלה לבעיה זאת: "אם יגיע השוק לרצחה, נאפשר לי-בעלי-החוליות לרכוש חוליות יקרות יותר, של 25 ל"י, למשל. תמורת הפצת מימשה תלושים של חמש לירות יוכלו לרכוש מקלט רדיו קטן, או חפץ אחר בעל ערך." הצעה זאת טומנת בחובה את האפשרות שהקונה יגדר שלא מרצונו להשקעה שלא התכוון לה בהתחלה.

הלפרין מבטיח לעומת זאת: "כל אחד שלא יצליח למכור פונקס עד סוף השנה, יוכל לקבל אצלנו מוצר בעל ערך של חמש לירות ולא יפסיד את כספו." אם הפתרון הוא כל כך פשוט, נשאלת השאלה מדוע הודפסה גם על החוברות של חברת טיב הפיסקה הקובעת שמשקיע שלא הצליח להפיק אף תלוש לא יקבל פיצוי?

כל הסימנים מעידים שעולם המסחר הישראלי עומד בפני מגיפה חדשה. אותם הזוכים באיוו מהירות התרבו מכונות האספרטו בבתי-הקפה, ובאיוו שקידה מיהרו הסוחרים להעתיק זה מזה את שיטת ה-מכירה בתשלומים, יבין לאיזה מדים עלול להגיע מספר עסקי השרשרת.

במקרים רבים, מופיעים בעקבות חלוצי הרעיון הישרים גם רמאים רגילים. רמי-אים עלולים להוציא לשוק חוליות, לחסל את המשרד כעבור ימים אחדים ולפרוח עם כספם של משקיעים תמימים.

★ ★ ★

מה אומר החוק?

חוק הקיים בישראל המגן על הגרלות רשמיות כמו מפעל הפיס והמלחה העממי, אוסר כל הגרלה פרטית. אך המחוקק לא עשה כלום כדי להגן על הצבור מפני סוחרים העלולים לגרום אנשים לעיסקות שלא התכוננו אליהן או שלא הבינו אותן עד תומן, או, במקרה הגרוע יותר, בפני הפסד ללא פיצוי.

עיסקות השרשרת מטילות את כל ה-סיכון על קונה החוליה. החברה, נוסף ל-היותה בערבון מוגבל, איננה משתתפת בסיכון. מחיר החוליה שולם מראש, ואין לחברה כל חלק בהפסד אפשרי. היא יכולה רק להרויח — ורחוחים של רבבות לירות כבר הובטחו לה בימים הראשונים.

סיפורה האישי של הזמרת הישראלית שמצאה את עצמה במרכז סנסציה בינלאומית

לא כדאי ליקבל

מאת אביבה רווח

הכל התחיל ביום המשחק הגדול ב-1967 כדורגל, בין נבחרות ישראל חלס ב' ומתנגד. אילקה, בעלי משוגע אחרי כדור-גל. הלכנו שלושתנו - אילקה אני ואודי בננו לחוות במשחק. אחרי המשחק נפגשנו עם יענקל'ה חודורוב ואשתו. חודורוב הזמין אותנו למסיבה, שעמדה להיערך איתו ערב באילמי גיל לכבוד החלשים, וקבענו ללכת לשם אחר-כך.

במסיבה של התאחדות הכדורגל באנו רק כאורחים. החברה גילו אותנו שם וביקשו מאיתנו לשיר. לא התכווננו לזה. אבל לאיל-קה היה בכיס החליץ, אותו הוא נושא כמעט תמיד. הוא קם וסיפר כי בעת סיורנו באמי-ריקה למדנו שיר, אשר אמרו עליו כי הוא שיר חלשי. אילקה אמר שיהיה מוכן לחלל את השיר, אולם מאחר שידוע כי המקהלות החלשיות הן המקהלות הטובות ביותר בעו-לם, יזגן רק בתנאי שהאורחים מחלס ישירו

כדי לברר מה אפשר לעשות להחשת הסי-דורים הפורמליים. סוחר כבר ידע אז שאני מתכוונת לנסוע. אבל הוא לא אמר לי אף מילה אחת, ואפי-לו לא רמז שהוא מתנגד שאסע לאנגליה עם הנבחרת. לפני הנסיעה עוד צילצלתי לגייגי פירוואני צה לרומא כי עוד מקודם חשבתי להיות ברומא לפני שאגיע לאנגליה. ומכיוון שגייגי הזמין אותי להתארח אצלו, רציתי לשאול אותו אם יהיה באותה תקופה ברומא. הוא ענה שיהיה ברומא עד השני בפברואר, אמרתי לו כי עד אז אהיה אולי באיטליה.

לחשיב את דעת הוולשים

ך כך נסעתי באותו מטוס בו נסעה הנבחרת. אילקה בא ללחץ אותי, יחד עם אודי. לקחתי עמי את הבת של אליזבט

ושל גיונס מהמשחק - או יהיה סיכוי שנפסיד בחרון שערים קטן יותר. קיבלתי את דבריו ברוח שנאמרו.

מי שילם?

כשהגענו ללונדון, באו לקבל את פני הנבחרת צלמים ועיתונאים. אבל אף אחד מהם לא ניגש אלי, לא צלם ולא עתונאי. רק האבא של הילדה שהבאתי אתי בא לקבל את פני. לנבחרת היה אוטובוס מיוחד, שלקח אותם למלון מוטסן בלונדון. אמרו לי שהמלון הוא ליד תחנת הרכבת, לכן נסעתי יחד עם המלון. קיבלתי חדר נפרד, ואחרי מספר דקות ירדתי לפי הזמנת איש המלון לשתות תה. שם ביקשתי לראשון-נה את ג'ים מורפי, ראש נבחרת הכדורגל של חלס.

שאלתי אותו אם החברה של חלס הם בלונדון, והוא השיב כי הם נמצאים כבר באימונים. ביקשתי ממנו למסור להם פתק, בו כתבתי שהגעתי ושאני מבקשת מהם לא לשכוח לארגן לי לשמוע את המקהלות. הפתק לא היה בתוך מעטפה ומורפי שאל אם יוכל לקרוא את מה שכתוב בו. עניתי: "כמובן!" כל זה היה בנוכחות סוחר ואני שיה נבחרת שלנו.

הלכתי לישון והשארתי הודעה שיעירו אותי ב-10 בבוקר. למחרת בבוקר, התי-קשרתי מיד עם בן-דודו של אילקה, יעקב רבינוביץ, שהוא בעל תעשיות כימיות לי-רפואת בלונדון. הוא כעס שלא הודעתי לו קודם כי הגעתי, ובא מיד למלון לקחת אותי במכונית. נסענו מהמלון ישר למשרדי אל-על בלונדון, ושם שילם יעקב בצ'ק את הסכום עבור כרטיס הנסיעה שלי. לפני נסיעתי הפקיד אילקה בתל-אביב צ'ק, בתור ערובה, במקרה שבן-דודו לא ישלם את הסכום.

זוהי הוכחה מוחלטת לכל אדם המעוניין לדעת מי שילם עבור כרטיס הנסיעה שלי. הצ'ק הזה שולם עוד לפני שהחל המשחק, ולפני שהיה הרעש בעתונות. אפשר לבי-דוק זאת בספרים של אל-על.

נסעתי עם בן-דודו של אילקה לשגרירות הישראלית, ובנוכחותו צילצלתי לקרדיף, אל דוד בואן, כדי לברר אם קיבל את הפתק ששלחתי באמצעות מורפי. בואן אמר לי ש-כרטיסים עבורי למשחק יהיו בכניסה של השחקנים. אה, בשעת השיחה, לא ידע בואן כלל מה עומד לקרות. אחרת, היה בודאי רומז לי משהו.

אכלתי צהרים עם אחד מעובדי השגרירות ואשתו, באתי אל זרבה אילת, אשתו של השגריר שלנו, והיא לקחה אותי לתערוכה במזיאון. אחרי-הצהרים שתיתי תה עם אחת מנשיאות ויצ"ר בלונדון, שפגשנו אותה בכנס העולמי של ויצ"ר בארץ, שם שרנו.

לא היה לי מושג מה עומד להתרחש למחרת. התכוונתי לנסוע בבוקר יום המש-חק לקרדיף, ואף הזמנתי את יעקב לנסוע אתי, מאחר שהחלשים הבטיחו להשאיר לי שני כרטיסים.

100 עתונאים מחכים

יום שלפני המשחק, בבוקר, רציתי לברר איך מגיעים לקרדיף. אשתו של אליהו אילת אמרה לי שהוא אינו נוסע וכי מהשגרירות יסע רק רחבעם עמיר. התקשרתי לכן עם השגרירות ובקשתי את רחבעם, כדי לברר אם אוכל לנסוע עמו במכונית. אולם לפני שנתנו לי את מר עמיר, אמרה לי המוכירה שהנספחת לעתונות רוצה לדבר איתי.

עמיר אמר לי כי הוא נוסע ברכבת, וקבענו שלמחרת אפגוש אותו בתחנה, על מנת שניסע יחד. ואז נתנה לי המזכירה את הנספחת לעתונות בשגרירות. היא אמרה לי: "תראי אביבה, היה מאמר לא יפה עלייך בעתון וטילפנו אלי עד עכשיו איזה 50 עתונאים המחמשים אותך".

לא הבנתי מה העניינים ושאלתי: "מה?

"עלי להבה..." ליד האח הבערת בחדר האורחים בוילה שלהם בשיכון אפקה, מבליים אילקה ואביבה ערב שקט. באש האח הם צולים דגי כינור. בכל עת פנאי מתמסר אילקה לחילי הרועים המרובים אשר לו, אשר אותם הוא בונה ומגלף כמו ידיו. אחד החלילים שלו נשלח החודש כמוצג אופייני של כלי נגינה ישראלי לסוויאון הלאומי בקופנהגן.

ליטלסאון, סוכרת אמריקאית ששהתה אצלנו, כדי להביאה לאביה בלונדון. במטוס ביקשו אותי החברה: "אולי תשי-רי לנו?" אמרתי להם: "חברה, אני נוסעת לחופש". נכון ששוחחתי איתם. מה הפלא שמשו-חחים בנסיעה ארוכה? באותו מטוס נסע גם הפרופסור טורסיני, וגם עמו שוחחתי. אמר-תי שאשמח לשמוע את ההרצאות שלו ב-לונדון.

במטוס התלפתי בגדים רק פעם אחת. לקח-תי אתי מכנסיים והחלפתי את שמלתי ב-מטוס, על מנת שלא תתקמט. ובמכנסים אלה נשארתי כל הדרך, כי כבר נוכחתי ביעילות-תלבושת-מטעם זאת בנסיעותי הרבות עם אילקה.

חשבתי להגיע לחלס לא רק כדי לראות את המשחק. מאז ומתמיד שמעתי על המקה-לות המפורסמות של חלס, והשתוקקתי לשי-מוע את שירתן. החלשים גם הבטיחו לי, שאם אגיע לחלס, יארגנו עבורי שמיעת מקהלה בקרדיף, ובכפר כוריים ליד העיר. עד כה שמעתי את מקהלות החובבים המפור-סמות של חלס רק על גבי תקליטים ומאוד רציתי לראותן.

השיחה היחידה שהיתה לי עם סוחר ב-מטוס היתה הערה בדחנית. סוחר אמר שה-י תקפיז שהיה מטיל עלי בחלס הוא להסיח את דעתם של שני הצ'ארלסים, של בואן

מצבי-הרוח העליון היה בשיאו, אמר גייגי אלי, בנוכחות כולם: "את מוכרתה לבוא לקרדיף!" ולעניני כולם, הציע לי את הדולא-רים למימון הנסיעה. ברור שלא רציתי לקחת ממנו את הכסף. אולם הרעיון נולד. עד שבועיים לפני לידת בני השני, יובל, לפני חצי שנה, עבדתי; וביני לבין אילקה דובר כל הזמן שאצא לחופש לחוץ-לארץ. ההזדמנות של המשחק בקרדיף נראתה לי כהזדמנות מצויינת לנסוע, וגם לראות את המשחק.

סוחר לא התנגד

אמרתי לגייגי פירוואנצה שאם אגיע ללונדון בומן, אבוא למשחק ב-קרדיף. גייגי הציע לי או לבקר באיטליה, כאורחת קבוצת "יובנטוס". מאותו רגע התי-חלתי לחשוב ברצינות על הנסיעה, ולמחרת ניגשתי לספל במרץ בכל הסידורים. מישוה, אינני זוכרת מי, עוד אמר: "יהיה נהדר, את תבעטי את בעיטת הפתיחה". היה זה כבר די מאוחר לסדר את כל הסידורים ולהגיע במועד למשחק. כשפניתי למשרד העליה לבקש היתר-יציאה דחוף, ו-ציינתי כי אני רוצה להספיק להגיע למשחק בקרדיף, אמרו לי להביא מכתב מהתאחדות הכדורגל. שם סירבו, ובצדק, לתת לי מכ-תב כזה, מאחר שלא הייתי חברה במשלחת. דיברתי אז עם אלון-משנה שמואל סוחר. אני זוכרת שהוא אמר שלא יוכל לעשות כלום בנדון, אבל יצמצם להתאחדות הכדורגל

גם כן. וכך גם היה, בדיוק לפי התכנית. אילקה חילל את השיר החלשי, והחלשים התרגשו מאוד. כשסיים, קמו כאיש אחד, כמו בכניסה, ושרו שני שירים חלשים, שאחד מהם היה המנון הקבוצה. אחר-כך שרנו להם שיר ישראלי. לימדנו אותם לענות: "הו, יין יין!" ושרנו, כשהם עונים לנו במקהלה. ואז החל מצבי-הרוח לעלות.

גייגי הציע דולארים

יה שם עתונאי אחד מלונדון, שמישהו מהחברה הישראלים אמר לו שיבקש כי נשיר את השיר האמריקאי תרנגולות. זהו שיר עממי המספר מעשיה בתרנגול שהיה כל כך טוב עד שהתרנגולות שלו הטילה 12 ביצים ביום. אבל בסוף הוא מת ו-האפרוח שלו המשיך במסורת האב. זהו שיר נחמד, אבל אנשים מהדור הישן יכולים לא להבין אותו ברוח הנכונה. מכיון שהיו באולם אנשים כאלה וגם כמה נשות עסקנים כבודות לא שרנו שיר זה. העתונאי התלהב וכל הזמן צעק: "Chicken! Chicken!" כשנגמרה המסיבה ואנחנו לא שרנו את השיר שביקש, ניגש אלינו העתו-נאי ושאל מדוע לא נענינו לבקשתו. אמרנו לו: "היו כאן יותר מדי מבוגרים בשביל להשמיע להם שיר כזה". אבל האיש התעקש לדעת: "מתי נוכל לשמוע את השיר?" והוסיף בעצמו: "תתיה לכם הזדמנות מצויי-נת לשיר לנו אותו בקרדיף". אז עוד לא חשבתי כלל שאסע.

ערב משחק הכדורגל בין ישראל לבין וולם כרטיסים!

ואם אפשר יהיה לעזור לך נהיה מוכנים לתת לך את כל התמיכה. הוא שאל אותי: "האם את מתכוונת לבוא?"

ענית: "אלוהים, בטח לא!" והוא השיב: "רעיון טוב. אם אגיד לך שמחכים לך כאן 100 עתונאים, תהיה זו הפחתה ניכרת ממספרם האמיתי."

ביקשתי ממנו שאם יודע לו משהו, יודיע עני באמצעות השגרירות, ומאז לא ראיתי ולא דיברתי עמו.

★ ★ ★

ברחתי לפאריז

הייתי נבוכה מאד. את העתון עצמו הזמנתי שכתב בו לא ראיתי עד היום. הוה, אי אפשר היה להשיג את הדיילי מייל. בבת אחת נגזרו כל התכניות על שמיעת ה"מקהלות וביקור במשחק. ניסיתי להתקשר עם אילקה טלפוני, אולם לא הצלחתי להשיג קשר.

אמרתי לבן דודו של אילקה שאני רוצה לנסוע מאנגליה. השעה היתה כבר 10 בלילה, ומשרדי הנסיעות היו סגורים. יצאנו לקולנוע. כל כך חששתי, עד שנכנסתי למכונית. עמד בגרז' ויצאתי ממנה גם כן רק שם, מרוב פחד.

לא ידעתי בדיוק מה נאמר עלי. אולם אחרי השיחה עם מורפי הבנתי שניסו לפגוע בי ולהזיק לשמי הטוב. לו הייתי עומדת בי ראיונות עם עתונאים, היה העסק מתפתח מורפי.

ואז היא סיפרה לי כי בדיילי מייל יצאו אחד מכדורגלי הלש התאהב השחקנים החלשים ממהרות לברר הגולות את בעליהן. הסיפור היה יפה, שלא יכולתי בתחילה להגיב העליתי בדעתי מי יכול היה סיפור משונה זה. לפני נסיעתי משהו שאני נוסעת להלם בהזמנתם לנסע ובוואן. זה נכון. אבל הם הורו לי לשמוע מקהלות. ובשביל זה מים כרטיס טיסה. לא אמרתי אף ש שילמו עבורי את כרטיס הטיסה.

לה כי לא דיברתי עם עתונאי יפני איש. לא ידעתי מה לעשות. למסרה לי כי בקרדיף מחכים עלי. נאמרו בקוצר רוח לבואי. מסרתי לה הטלפון שלי, אחרי שהבטיחה לי לאף אדם, ואני מוכרחה להודות בלונדון לא היה מספר הטלפון

מיד להתקשר עם נבחרת חלם, כדי מתרחש. הם היו באימונים, ועד ערב לא הצלחתי להשיגם. בשבע עם בואן, שאלתי אותו: "מה הוא אמר שאינו יודע, וכי אין לו הגיע הסיפור לעתון. בואן העלה השערה, כאילו כדורגלני ישראל הם זה הסיפור. ביקשתי אותו שיקשר מורפי.

אמר לי מורפי: "אנחנו עורכים קירה יסודית מי סיגן את הסיפור כי מתאר באיזה מצב את נמצאת,

אין צורך בכרטיס

כדי לנסוע במכונית ילדים קטנה זו, מטיפוס אוסטין, השייכת לבן חבכור אודי. גם אודי וגם הבן הצעיר יוכל עומדים להצטרף הקיץ להורחם. להפלגה על סיפון אנית תיירים, שם יופיעו בני הזוג בתכנית בידור. בין השאר יופיעו בסלבויה.

פגשתי בפאריז גם את להקת הגוגלדן גייס הכושית שביקרה בארץ. שם אין הם קוצרים אותה הצלחה שקצרו בארץ.

נשארתי בפאריס שבועיים. התארחתי אצל צרפתים ממש; הוזמנתי לשמונה בתים שונים, ואף הצלחתי להיות בבית איכרים צרפתים. בדרך זאת נראית צרפת בצורה אחת לגמרי מאשר בעיני התיירים. הוזמנתי גם לשלוש תצוגות אופנה של שלושת בתי האופנה הגדולים ביותר בפאריז. עם חיה הררית ושיקה בן פורת ביקרתי במועדון סגור, שלכל אחד מחבריו יש מפתח משלו, ושם רוקדים לצלילי פטיפון. בומן האחרון יש בכלל אבטלה גדולה בין זמרי פאריז, אחרי שברוב המועדונים רוקדים לצלילי תקליטים ולא מזמינים תזמורות.

★ ★ ★

למדתי לקח

הסנתית הראשונה על מה שהתרחש בארץ בהעדר הגיעה אלי באמצעות גליון העולם הזה (1063), שאילקה שלח לי. הוא עודד אותי מאוד. לא המשכתי לנסוע מפאריז לרומא, מכיון שבאמצעות הכתבה בעתון נוכחתי לדעת כי גייגי פירוואצה, שהיה צריך לרדת איתי, לא נשמע אהוד במיוחד, בראיונות שנתן לעתונאים. החלטתי שאיני רוצה להפגש עמו שנית. מלבד זאת התגעגעתי מאוד לאילקה ולילדי ורציתי להיות מה שיותר מהר בבית.

חזרתי ארצה ביום הרביעי בלילה. לא הודעתי לאיש על בואי, מכיון שלא רציתי שעתונאים וצלמים יפגינו אותי. לו רדפתי פירסומת הייתי מודיעה מראש על בואי.

למחרת כבר יצאתי עם אילקה לקולנוע, לסרט מאזני זקן, אותו ראיתי גם בפאריז. בהפסקה, כשנדלקו האורות, הרגשתי שאני הופכת למרכז התענינות באולם. ביום שישי הלכנו לנשף פורים. רציתי להתחפש בתחישת מעורבת של עתונות וכדורגל, אבל אילקה לא התלהב מהרעיון.

עכשיו אני מתכוונת להמשיך לעבוד עם אילקה. בעוד ארבעה חדשים אנו יוצאים לאנגליה, בהופעה על סיפון אנית תיירים. כשנה באנגליה נופיע בסלבויה בלונדון. כיון שלא שוחחתי עם איש בלונדון אחרי השערויה בעתונות, אני מקוה שתהיה לי או ההזדמנות להציג את עצמי בפני תושבי לונדון באמצעות שירי העם שלנו שאשיר בסלבויה. אני חושבת שאז יקבלו עלי רושם סונה לחלוטין סהרוסם שקיבלו באמצעות העתונים.

לשערויה הרבה יותר גועלית. הייתי עוד עולה להשמיץ ישראלי, ומספיק היה כבר בישראלית אחת מושמעת.

עשינו חשבון ומצאנו שהרכבת בלונדון לקרדיף תגיע לבירת חלם, ביום המשחק ב"2 וחצי. אם העתונאים לא ימצאו אותי ברכבת זו, יחפשו אותי ודאי בלונדון. לכן הייתי צריכה בשתים עשרה וחצי להיות כבר במטוס שיוציאני מאנגליה. חיפשתי דרכים כיצד לבצע זאת.

כשחזרתי מהקולנוע טלפנתי לקידתי סו' זאן מלה, בפאריז. סוזאן, שחקנית קולנוע וטלבויה ידועה, היא אשתו של סוליסט הקומפניון דה לה שאנסון, שביקרה בארץ יחד עם הלהקה. מכיון שנולדה בקנדה הצרפתית והיא מווחחת חפשיית באנגליה, התידדתי עמה.

אמרתי לה: "אני במצב נורא, אני מוכרחה לבוא לפאריז." היא ענתה לי: "קחי את המטוס הראשון ובואי."

★ ★ ★

הבילוי בצרפת

בדרך משדה התעופה של פאריז לעיר, סיפרתי לסוזאן את כל מה שעבר עלי. היא הרגיעה אותי: "פאריז זאת לא לונדון, ואין לך מה לחשוש!"

ואו, בפאריז, אחרי שראיתי שאף עתונאי לא רודף אחרי, נרגעתי. פגשתי את שייקה בן פורת ואת חיה הררית, וביליתי עםם. אחרי יום קיבלתי מכתב מאילקה. הוא סיפר לי על כל הסערה שהתחוללה בארץ סביב הידיעות אודותי, ועודד אותי. הייתי על המכתבים שקיבלתי ממנו.

למולי פסקה העתונות האנגלית לעסוק בי, אחרי האסון המחריר שאירע למנצ'סטר יונייטד. רק חמשה ימים אחרי המשחק בקרדיף נודעו לי תוצאות המשחק ודבר פציעתו של חודורוב.

ניסיתי לנצל בפאריז את מה שהפסדתי בלונדון. שמעתי את אדית פיאף, וזאת היתה החחיה הכי גדולה, מבחינת שירה, בחיי. שוחחתי עמה אחרי ההצגה, והיא סיפרה כי היא מתכוונת לבוא ארצה במאי, לסדרת הופעות.

רציתי להשתתף בסיוורם של חברי להקת הקומפניון דה לה שאנסון, אולם הם היו אז בדרום צרפת וכדי להשיג אותם הייתי צריכה לנסוע לבד. סחחתי שאלך לאיבוד.

בל - אביבה מאמנת ידיה בנגינה על נבל איירי קטן, בו היא עומדת את הופעותיה המשותפות עם בעלה אילקה.

רכוב על גבי אביו, משתתף בשיחה משפחתית עליזה. אודי אינו יודע על שהתעורר סביב אמו, מאושר כי חזרה הביתה.

הסודי בהעדרה של אביבה הפך אילקה לאומנת לילדה, התמחה בטיפול ביובל בן חצי השנה. גם עכשיו מוסיף אילקה לטפל בו.

טוניסיה

פצצת-זמן

עשרות הטונות של חומר-נפץ, אשר הומצ' טרו על הכפר המצויני העלוב סאקית סידי יוסוף על-ידי המצוינים צרפתיים לפני שבני זמן, אפילו ידידותיה של צרפת - בריטניה וארצות-הברית - אשר לא העזו עד כה למתוח ביקורת גלויה על המדיניות שלה פתית בצפון אפריקה, לא הסתירו עתה את מורת רוחן מצעדי פאריס.

בחינוגנו תובע חשש רציני כי אם לא ידעו הצרפתים לפעיש את נשיא טוניסיה הניב בורגיבה, יאבד המערב את המערכה על צפון אפריקה. לאקציון, בטאונג של בורגיבה עצמו, כתב בגילוי-לבו: "לא חישאר לנו ברירה אלא לפנות לגוש המזרחי ולגוי טראליות (של עבד אל-נאצר)... או יתחיל המערב לחזר אחרינו."

וכדי לפייס את בורגיבה, נדרשו עתה הצרפתים להשפיע הרבה יותר מצמה שנדרש מהם לפני הפעולה. בורגיבה עצמו, אשר יכול להשתלט על הגל האומני בארצו רק כל עוד הוא נראה כאיש חזק וכמנהיג מצליח, לא יכול היה לסגת מדרישותיו: פנינו כל הכוחות הצבאיים הצרפתיים מ' ארצו.

האמריקאים אף רמזו כי יש לחתר לו עוד יותר - אולי אפילו על-ידי מציאת פתרון מתקבל על הדעת של בעיית אלג'יריה.

הוי מטומטמים! אך בצרפת עצמה, לא נראתה כמעט כל כונה לפשרה. המצב דמה במידה מפתיעה לזה אשר שרר בישי ראל למחרת מיבצע סיני, כאשר קבוצה קטנה של אורחים אמרה כבר אז כי המיבצע היה מישיגה שלא פתר שום בעיה מבעות המדינה.

מסביב לראש הממשלה לשעבר פייר מני דס-פראנס, התכרזה קבוצה של אנשי-רוח ומדינאים, אשר קבעה כי המדיניות הנר כחית בצפון-אפריקה טומנת בחובה את זרע חורבנה של ההשפעה הצרפתית ו' המערבית במגרב. אולם כאשר קם מנדס-פראנס לנאום באסיפה הלאומית, למחרת ההפצצה, שיסעו אותו דוברי הימין: "יהודי! בוגד!"

כתב השבוע פרנסואה מוריאק, אחד מ' אנשי-הרוח הגדולים של צרפת: "בחינוגנו מחשיבים את הניב בורגיבה יותר מאשר את ראש הממשלה הצעיר שלנו. ומה ה' פלאז שהרי גאיאריס יש בעשרות באסיפה הלאומית שלנו. אבל בורגיבה יש רק אחד. ואתם תיחכחו בזאת כאשר יהיה כבר מאוחר מדי, הוי מדינאים מטומטמים ועיוורים!"

מחרוזת

שמחה ואורגנת

כדי לציין את שמחתה על האיחוד הסורי-מצרי, קראה אשה קהירית לשלושת בניה, שגולדו ביום הכות האיווד: גמאל, שכרי, איחוד... סימון אחר לשמחה ניתן על-ידי יהודי זמשק, אשר הפנינו מאונס ברחובות עירם, לכבוד בחירתו של גמאל עבד אל-נאצר לנשיא רעים... חוגים פוניסיים לסבירו על הסיבה האמיתית שעמדה מאחורי הוצאתם אל-אזרחים צרפתיים מאזור הגבול עם אל-גייריה: מתיישבים אלה עקבו אחרי תנועות השירות שהובילו ציוד ולוחמים לחזית ה' אלג'יריה. העבירו ידיעות על כך למטה הצרפתי... שמועה מסוריה אומרת כי נרמו למפלגה הקומוניסטית שם, כי תוכל להמשיך את פעולותיה ללא הפרעה מהקומוניסטים. בירוק פירוק המפלגות. התנאי: שמקומוניסטי יגבירו את פעילותם בדרך ובקיראק, נגד מלכי שתי ארצות אלה... דגל רע"ם היה מורכב משלושה פסים: ירוק, לבן, אדום (הצבעים הסוריים) בי תוספת האותיות הירוק של מצרים) אליו יצורפו 11 כוכבים, כמספר מדינות ערב... עד אשר יינתן להן הדגל החדש, ינהיגו יחידות הצבא המאוחד טכס אחד של הגפת דגל: מדי בוקר יושמעו שלוש תרועות חצוצרה, ויונפו הדגל המצרי והדגל הסורי זה בצד זה. זאת קבע במקורות היום הראשונה שלו שר המלחמה של רע"ם, עבד אל-חכים עאמר... פודאן קיבלח, כפי שנמסר מאתרום, הצעה צרפתית לספק לה נשק, כולל מטוסי סילון, אם רצונה להילחם במצרים. פארוי אף הציעה מייסים מנודבים. ממשלת סודאן דחתה את ההצעה.

יחסי ציבור

שבאונזמניה וסוף

הכוחות היו שקולים. מצידו האחר של המיכר יוסברו-מיכ חורך ומיל הארץ באדר, וח"כ הפרוגרסיבים חורך ומיל הארץ שוקן. עורך ומיל הארץ גרשום שוקן. ואילו מצידו השני של המתנס נמצאו מי שהיה מנהל שרותי השדור, אדחין סמואל ומנהלם העכשווי, צבי זינדר. ביניהם עמד המנהל, פרופסור למשפטים אביגדור ליבונטיין. התיכוח "שבועון רדיו - כן או לא?" החל.

אור ירוק למערכה. היה זה אור ירוק למערכה האחרונה סביב שבועון רדיו (העולם הזה 1062). מנהל שירותי השידור זרק את הפצצה לפני חודש. גרשום שוקן, שקרא למחרת בבוקר את הידיעה, מוצנעת עצמו של שתנו, היה צריך לעיין בה פעמיים סטרם החליט לה שהחליט. גם לחבר הכנסת יוחנן באדר מא הגיעה הידיעה אלא יומיים לאחר פרסומה. הוא הרבה בדבר זמן מה, עד ש' מתח מתחיה, בזכרונה, קו אדום. ההתקפה הראשונה באה בסוף השבוע. קבע פועו עברון, עורך מדור הרדיו ב' הארץ: שבועון שרותי השדור שיחולק חינם ל-350 אלף בעלי מקלטים, הינו שירות כפיה. במקרה הטוב ביותר הוא בא לשרת אינטרסים של מפלגה מסוימת.

שלושה ימים לאחר מכן, במאמר ראשי בעמוד ב', תקף עורך הארץ כמו ידיו את התוכנית החדשה. הוא קבע בצורה פסקנית כי שבועון הרדיו צץ לקראת שנת הבחירות המתקרבת, תבע לרונ מחדש ב' בבוזו חד משמעי זה של כספי הציבור. דגל מורד. התקפה בלתי-צפויה זו מצאה את צבי זינדר בדגל מורד. בעוד שבתחילה מסר מנהלם של שרותי השדור, לכל דורש, מספרים מהתקום על תקציבו של השבועון... החלו להתקיים הכחשות רשמיות יותר ורשמיות פחות, שהורידו את ההוצאה המשוערת לסך של 330 אלף ל"י בלבד. בין היתר הסתמך מנהל הרדיו, אך לא חריף המבט, של השבועון העתיד לקום, על הכנסה משוערת של 100 אלף ל"י ממודעות. שיתפסו בדרה-שבועון החדש. היה זה חישוב מוטעה. המו"לים המפלגתיים של העתונות היומית, שהיו מוכנים אולי לעמוד מהצד ולחזות בהתכחשות שבין הארץ לבעות שרותי השדור, מצאו את עצמם נגזעים בכיסם. הם ידעו: 100 אלף הל"י ומליוני האינטשים שיוקצבו למודעות ב' שבועון הרדיו, ינוכסו מטשח המודעות ש' יכולות היו להתפרסם, בשכר, בעתוניהם. בתחילת השבוע שעבר הועלה הנושא לדיון בישיבת הממשלה, כששרי השמאל מוחים בחריפות על עצם הרעיון. שאילתות שונות בחצות הכספים העמידו את עצם ההקצבה לשבועון בסימן שאלה. מאוחר יותר התכנסה ועדת עורכי העתונים היומיים, החליטה, בהתנגדות עורך דבר והג'רוזלם פוסט, להתנגד לפרסום מודעות בשבועון שיחולק חינם. לעשות הכל כדי שהוצאתו של השבועון החדש לא תפגע בעתונות.

מסנה מזור. ביאושו הסכים זינדר לכל הצעת פשרה, שהיתה עלולה לרכך מתנגדים מסחריים ומפלגתיים. הוצע להעמיד לצד המערכת שתקום העדה ציבורית מצומצמת, שתפקח על פרסומי השבועון. הוא הציע לשוקן ובאדר, המתנגדים החריפים ביותר לרעיון, להתכנס סביב שולחן עגול. שם, רמו, תועלה אף הצעה מהפכנית יותר, וכך, כשהתכנסו בתחילת השבוע ארבעת הגלדיאטורים ביותר המלל של האולפן ה' ירושלמי החדש, ציפו שניים לפחות להכריזות-פשרה מצידו של מנהל שרותי השדור. לבסוף, כשהורה הטכנאי כי סרט ההק' לטה מתקרב לסיומו, זרק זינדר כלאחר יד הצעה אחר-דנית: "בגליון הראשון של השבועון החדש, נשאל את מיניינו לדעתם. נבטל את המשלוח לכל אדם שייסרב לקבל את הגליון. במידה והמשאל יוכיח כי אין חפץ במתנגדים אפשר יהיה לסגור אותו." שני המתנגדים העיפו מבטים נבוכים איש ברעהו. היה ברור: הצעה כזו אי-אפשר היה לה שתתקבל, אם פעם תכונן מכונת ההדפסה, לא ימצא מי שיפסקה. באותו הרגע תם הזמן המוקצב לשידור. שעות מספר לאחר מכן הכריז קריין קול ישראל: בישיבת הממשלה אושרה היום הוצאת שב' עון הרדיו.

• כתובי המאמרים הראשיים בהארץ הינם חברי מערכת בכירים. רק עט העורך לידו, במינו נוסע שוקן - רחוב השרון 10 • טלפון 5968 700 אלף ל"י, נוסף על דמי המשלוח.

דגל
20 סיגריות 280 פרוטה אהים בדרנו בע"מ
החבוקשת ביותר במחיר זה!

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ ירושלים
(בסיוע המחלקה לחינוך מקצועי - משרד העבודה)
יצאה לאור:
המנוע והמכונית
חזקה ותיקונה של מכונית, משאית וטרקטורים. תורגם לעברית בידי ח. רייצס ור. ברלינבלאו, מספר הוצאה לאור ע"י משרד העבודה הבינלאומי בניגבה.
הספר המוגש כזה בעברית, נמצא ראוי ביותר לתנאי הארץ מאחר והוכן ע"י מומחי משרד העבודה הבינלאומי למען ארצות אסיה ותורגם לשפות רבות. הספר מכיל הדרכה פשוטה ומעשית ומתאם ל-500 הציורים וההדגמות שבו. דבר זה מאפשר לנוהג במכונית או במשאית הגות תקלות ולבצע תיקונים קלים. הדבר המנע לו יתרון רב לגבי ספרים שאחרים העוסקים בכל רוב ממונע. הספר מכיל 336 עמודים בפורמט גדול ובכריכה עורית אלסטית בצירוף מפת תמרווי דרכים.
המחיר 4.400 ל"י.
להשיג בהוצאה ואצל כל מוכרי הספרים בארץ

הננו מתכבדים להודיע על אפשרות הסיקה מידית של קטנועי "וספה"
במזומן או בתשלומים כולל כל המסים, כסא נוסף וגלגל רזרבי
סטיופונים אוטומטיים
"קולרו"
"קונקוסט" מתוצרת בריטניה חגיגו ומוכנים לחלוקה
המחיר - 1.470 ל"י במזומן
פיהשיג אצל סוכנינו המוסמכים בכל חלקי הארץ
א.ג. חברה להשקעות בע"מ
המשרד הראשי - רחוב רמב"ם 15, טלפון 3543, תל-אביב
סניף תל-אביב - רחוב השרון 10 • טלפון 5968

מה עומד מאחורי הפגיעה בגבולותיה של סודאן קרב על ואדי חלפה

זה מול זה ניצבו השכונות צבאות מצרים וסודאן, מוכנים לקרב. התכונות המלחמתיות הוסברו בכך, שרצונן של שתי השכונות להכריע למי שייך אזור הגבול של וואדי חלפה. אך הסיבה האמיתית לסיכסוך חיתה חשובה הרבה יותר מאשר הבעלות על שטח מדברי עלוב, אישם במבואות לבה של היבשת השחורה. המצרים והסודאנים רבו על שאלה של חיים ומוות: מי ישלוט על מי הנלווים? כי המים, אשר בעזרתם מכבים דליקות, יכולים במרחב הצמא, ללכות אש השנאה והמלחמה.

מאז ומתמיד ריחף על ראשם של המוני מצרים סיוט אימנטי: שמעצמה עוינת תשתלט על מעיינות הנלווים. כי כל השולט על מי המים, מחזיק בידיו את פתיל החיים של בני מצרים.

הוא יכול להקים סכרים שיטו את המים החיוניים לאפיקים אחרים, ולדון לכליה את מיליוני הפלחים של העמק התחתון. מספיק שהוא יחפור ערוציניקוז במעלה הנהר, כדי שהמים המשתפכים עתה בימי הגאות, ומכ"ס אפלי דונאמים של ביצות סודאן, ימשיכו לזרום הלאה, עד הגיעם במלוא עוצמתם לשפלה המצרית. בעונה אחת היו מי הגאות מחריבים את משולש האדמה ה"ענקי, המהנה את שפך הנהר הארוך בעולם.

בניגוד לארצות רבות אחרות, אין למצרים כל מקור מחיה אחר. יש לה רק את מי הנלווים. בבקעה הצרה שמשני צדי הנהר גרים כיום 22 מיליון תושבים, בצפיפות גדולה ביותר בעולם. ומדי שנה מתחשפים אליהם אחד מיליון פיות חדשים. מעבר לפס המוריק, משתרע הישימון היבש.

האיש הראשון בהיסטוריה המודרנית של מצרים, אשר הבין כי אפשר להפוך את הנילוס מרודן כליכול למשרת יעיל, היה מוחמד עלי הגדול, אבי השושלת המלוכתית שהסתיימה עם פארוק. לפני השתלטותו של הרפתקן האלבני על מצרים, גידלו הפלאחים יבול אחד לשנה. בעונת הגאות היו נוהגים לנהר לשטוף את שדותיהם הצמאים. בעונת השפל היו המים יורדים במידה כזו, שהסיפוקו אך בקושי לשדות הגובלים באופן ימדי עם גדות הנהר.

ב-1843 הקים מוחמד עלי את קנאטר אל-

נשא את עינו דרומה. בימי קדם, היה אמנם קיים קשר הדוק מאד בין צפון בקעת היאור לבין חלקיה הדרומיים. כובשי מצרים השונים ניסו תמיד להשתלט על סודאן, ולעתים קרובות אף הצליחו. בתקופה מסוימת גם שלטה על מצרים וסודאן שושלת של מלכים נוביים, בני סודאן. אך התפוררות מצרים העתיקה הרסה את הקשרים בין שתי הארצות.

מוחמד עלי שלח את בנו לכבוש את סודאן. מטרות המוצהרת היתה לגלות את מקורות הנלווים, ולהבטיח לעצמו שליטה עליהם. אך לא פחות מזה היה המצרי מעוניין להשתלט על מכרות הוזהב (המדומים לרוב) של סודאן, ועל כוח-האדם של השבטים ה"כחים. מושליו פתחו במסע שבי חסר-רת"מ, חטפו עשרות אלפי ילדים שלוחים, שהפכו חיילים בצבא מוחמד עלי או עבדים וסריסים בארמונות המרחב. תוך זמן קצר הצליחו השליטים המצריים להשניא את עצמם כליל על הילדים הסודאניים.

מאוחר יותר פיתחו הלאומנים המצריים הסבר נעים יותר למטרותיו של מוחמד עלי. הם קבעו כי היה זה מסע "לגביוש חלקיה השונים של מצרים ולאחיוד המנגנון הממ"לתי בהם". אך סודאנים רבים זוכרים עד היום רק דבר אחד: את האימה מפני סו-חרייה-העבדים המצריים, ששטפו בארצם.

★ ★ ★ האיום האנגלי

השלטון המצרי הגיע למיתה חסופה ב-1884. על הבמה הסודאנית הופיעה אחת הדמויות הסגוניות של ההיסטוריה

סודאים מול - שניים מחיילי הצבא הסודאני, מוכנים להפעיל מקלעי ברק. צבא זה, העומד עתה מול המצרים בוואדי חלפה, אומן וצויד עליידי מוריס אנגלים. הוא מונה 9000 איש בלבד, ללא חיל אוויר.

האנושית: בנו של ספן מוסלמי, מוחמד אחמד איבן עבדאללה, שקרא לעצמו אל-מהדי אל-מונסר. המודרך המקתה. הוא ליבה מרד קטלני נגד השלטון המצרי המושחת, הצליח תוך שלוש שנים ליטאטאו מכל חלקי סודאן. מצרים עצמה היתה נתונה אותה שעה במסוכנת כספית אדירה, וצבא בריטי שלט בה למעשה. רק כעבור 13 שנה חזרו המצרים לחרטום — אך הפעם לא כמושלים יחידים, אלא כשגר-תפים ב"קונדומיניום" אנגל-מצרי על ה"סודאן.

המעצמה הורה העוינת, אשר חלשה כבר על מצרים, חלשה עתה גם על הנלווים. והאנגלים לא היססו לנזוף באיום הכליה מול עיני המצרים הנוהמים. כאשר, בשנת

1924, רצחו לאומנים מצריים את סירדאר הצבא המצרי ומושלה הכללי של סודאן, סיר לי סטאק, הגיש לורד אלנבי (כובש ארץ-ישראל) אולטימטום למצרים. הנציג האנגלי דרש כי ממשלת מצרים תביע את צערה הפומבי על הרצח ותביא לדון את האחראים לביצועו, תשלם כופר-נפש של חצי מיליון ל"ש, ותחזיר תוך 24 שעות את צבאה מסודאן.

בסוף האולטימטום צורפה הודעה שהפילה מורא ופחד על מצרים כולה: האנגלים יבטלו את כל ההגבלות, שהיו קיימות לגבי שימוש במי הנלווים, לצרכי החקלאות הסודאנית. פירוש הדבר: איום ליבש את שדות מצרים ולהחריב את חקלאותה, על-ידי הקטנת כמות המים המגיעה אליה. ראש ממשלת מצרים האנטי-בריטי הת' פטר, האריך נפלה על ברכה לפני האנגלים. אך עד היום לא נמחק האיום הנורא מוכ"רן המצרים.

★ ★ ★ צרכיה של סודאן

האנגלים ניסו להסכים את הפרשה. אך עם כל רצונם הטוב, לא יכלו ל"שטשש את המצב החדש שהתהווה מדרום לקהיר-הרוחב 22, המפריד בין מצרים וסודאן. המדינה הדרומית צעדה גם היא בצעדי ענק בכיוון ההתפתחות וגידול האוכלוסייה. תוך פחות מששים שנה גדלה האוכלוסייה הסודאנית משלושה מיליון לשמונה. והיא הקימה מפעלי פיתוח משלה, שהיו גם הם זקוקים למים.

המפעל הגדול ביותר הוקם מדרום לחרטום, שם נפגש הנילוס הכחול עם הנילוס הלבן. בשטח זה, הנקרא הג'יזרה, מצויים שמונה מיליון דונם של אדמה הראויה לעיבוד, וה"זקוקה רק למים כדי להיות אחד האזורים הפוריים ביותר ביבשת אפריקה.

הסודאנים, תחת שלטון האנגלים, הקימו סכר בסנארה, לפני נקודת ההשתפכות של הנילוס הכחול לנילוס הלבן. בעזרת סכר זה אגרו את המים הדרושים להם לפיתוח ה"גיזרה. אך המצרים ראו בכך פגיעה חמורה בחקלאותם, הסכימו רק בקושי להרשות לסודאנים להשתמש במספיק מים לעיבוד מיליון דונם בלבד מאדמת הג'יזרה.

הסודאנים לא היו מרוצים מהגבלה זו. הם טענו כי הם מקבלים עתה 92% פחות מים מהמצרים, תבעו לא אחת לשנות את מפתח החלוקה. אך מצרים, אשר כמות המים הנוכחית מספיקה לה רק להתמיד בעיבוד השטחים הקיימים, לא ראתה מדוע תחתר על חלק ממימיה, כדי שסודאן תשתמש בו לפיתוח אזורים חדשים. "המים חיוניים לנו יותר מאשר לכם", חזרו וטענו.

★ ★ ★ נסיון הפלישה

על רקע גרוע זה נרקמו היחסים בין סודאן העצמאית (מאז 1956) לבין הרפובליקה המצרית של גמאל עבד אל-נאצר. מועצת המהפכה המצרית קיחתה תחילה כי סודאן תבחר באיחוד עם מצרים, לכשיסור מעליה השלטון הבריטי. מוחמד נגיב יליד סודאן, שר המלחמה עבד אל-חכים עאמר, והסגן הרודק סלאח סאלם ביקרו בה, השקיעו מרץ וכספים למכביר. אך כבוא המועד, החליטו הסודאנים להיות עצמאיים.

בעיית חלוקת המים הועמדה ביתר חריפות. לנגד עיני רוחם של גמאל עבד אל-נאצר ואנשיו הצטייר דבסוף המוצא הכל-פותר מן המערבולת המסוכנת: לבנות סכר חדש, גדול מכל הסכרים הקיימים. יועצים זרים הצביעו על המקום האידיאלי: חמשה קילומטרים דרומה מן הסכר באסוואן. לפי התוכנית נודע סכר-ענק זה לעלות כ-200 מיליון דולאר ולאגור 80% ממימי הגאות של הנילוס, הנשטפים עתה לאבדון בים. מאחורי דפנות הסכר, שעוביין יהיה קילומטר ורבע, יהיה מתחנה אגם אשר בעזרתו אפשר להשקות את אדמות המדבר. אך לתוכנית זאת היתה מנרעת: האגם היה מכסה 400 קילומטרים של עמק ה"נילוס" — 380 ק"מ בתוך מצרים, 20 ק"מ בתוך שטח סודאן. הודיעו הסודאנים:

הרמטכ"ל

עבד אל-חכים עאמר, שני מימין, בחימו הרודק סלאח סאלם, שליוחו במטעו זה.

כל עוד לא יושג הסכם על חלוקה צודקת יותר של מי הנלווים, לא ירשו למצרים להתחיל בבניית הסכר הגדול. וכל עוד לא השיגו המצרים את הסכמת הסודאנים, הודיע הבאק העולמי, לא יקחה למצרים אף מיליון שחוק אחד למימוש התוכנית.

הקמת הסכר בוטלה זמנית, ערב פרוץ מלחמת סיני. אך התוכנית לא ירדה מן הפרק. גמאל עבד אל-נאצר חזר והבטיח למצרים כי עוד יגשים את החלום הנכסף. יחד עם זאת נשארה אקטואלית גם ה"תנגדות הסודאנית. רודן מצרים מוג' עליו להתגבר על ההתנגדות. השבוע צעד צעד מפתיע בכיוון זה.

במחסה של עריכת משאל-עם בקשר ל"בחירת הנשיא של הרפובליקה הערבית המאוחדת, שלחו המצרים חולית-קלפי מלחה חיילים אל אזור ואדי חלפה, דרומית לקו הרוחב ה-22. הם קיפו כי יצליחו לבצע את הדבר בשקט, להעמיד כעובדה מוג' מרת את שיכותו של ואדי חלפה ל"רפובליקה הערבית המאוחדת. אחרי הסתגנות ראשונה זו היו באים צעדים נוספים של חדירה מוסמית או גלויה. עד אשר, בבוא העת להקים את הסכר הגדול, היו טוענים המצרים כי גם ואדי חלפה הוא מצרים, וכי אין כל צורך בהסכמת הסודאנים להצפת 20 הקילומטרים שמדרום לקו הרוחב ה-22 על-ידי מי המאגר החדש.

★ ★ ★ נכונות לחום

אינו הצליחו המצרים, היו מכ"ניסויים שינוי יסודי ביחסים בינם לבין סודאן. קהיר היתה משתלטת לא רק על מי הנלווים, היא היתה מעמידה בפני סודאן ברירה חד-משמעית: להסכים לאיחוד מוח"ל, או לעמוד תחת לחץ פוליטי וכלכלי. אין שום ספק כי המצרים היו נוקטים — ואולי גם ינקטו כעתיד — בצעדים ה"קיצוניים ביותר לסיפוח סודאן, או לאיחודה המים, יש לסודאן נדונייה חשובה מאוד: שחתי קרקע פנויים. שכנתה הדרומית של מצרים גדולה כגודל אירופה המערבית כולה ומיושבת בדלילות.

כבר ב-1930, באחד הנסיונות התכופים לשיבוש הסיכסוך האנגל-מצרי, העמיד ראש ממשלת מצרים מוצטפא אל-נחאס זנאי עק"רונני לכריתת הסכם: שתיתנו זכות של הגירה מצרית בלתי-מוגבלת לסודאן. דרישה זו מסבירה את החשיבות, אשר ממשלת מצרים מייחסת לאיחוד מצרי-סודאני. איחוד זה רצוי וחיוני לה הרבה יותר מאשר עם סוריה, אשר יכולתה לקלוט עודפי אוכלוסייה מצרית מוגבלת ביותר. גמאל עבד אל-נאצר עשה את צעדו הראשון — ונכשל. כי ממשלת סודאן הודיעה כי תעדיף לחלום מאשר להיגרר כסרח-עורף אחרי מצרים. אולם לא היה שום ספק כי נסיון מצרי זה היה רק ראשון מסוגו. אחריו יבואו נסיונות אחרים — אם בדרכי שלום ואם בדרכי מלחמה.

באולם הקטן של בית מכבי בחיפה, המיועד ל-450 איש, הצטופפו השבוע יותר מ-800 סטודנטים של הטכניון. הם הגרילו כרטיס לתוכנית המבדחת ביותר של השידור הישראלי: הקלטת "שלושה בסירה אחת", בה ניצח המנחה יצחק שמעוני על תשובות ארבעת אנשי הצוות, ועל שירה של ריקה זראי (ימין), לפי מלים של דן אלמגור ומנגינה של בעלה, יוחנן. להלן קטעים מובחרים מתוך תוכנית זו, שתשודר בשבוע הבא, ערב פורים.

שמעוני: מה פירוש המילה אביך?
רוזנפלד: המלה שהבעל אומר נאשתו, כאשר היא שואלת אותו מי יקנה.
אחינעמי: המלה שהחזאי אומר, כאשר הוא לא יודע מה יהיה מחר.
בן-אמוץ: אבא שלך. כמו אינצל אביך.

שמעוני: מה ההגדרה של עננים בנובה?
רוזנפלד: (מתפרץ לפתע): אני יודע! אבל אני לא אני, למה שאני חושב שלא תשדר את זה. כמו עם... (הקהל דורש לדעת מה, אבל בן-אמוץ לא נעתר).

שמעוני: מה ההבדל בין ים גלי וגבהי גלי?
רוזנפלד: כמו בין סתם גל, הייסגל, אחיינעמי: כמו בין קולי ורסקולי.
בן-אמוץ: אין לי תשובה, אבל יש לי שאלה יותר טובה: למשל, מה אמרו המכנסים לבחורה? אפשר להתפוצץ עליך. או: צר לי עליך.
צפרוני: כמו בין אחת לבילה וארבע בבוקר. אתה חוזר באחת לבילה ומקבל צעקות גליות. בארבע, הצעקות הן כבר גבהי גלי מאוד.

שמעוני: מה דרגות החום המקסימליות בפאריז, מוסקבה, ניו יורק, וירושלים?
אחינעמי: במוסקבה: עד כלות ה' נשמה. בניו יורק: עד כלות הנשימה. בי פאריז: עד כלות הנשים. בירושלים: עד כלות השומא.
בן-אמוץ: זה לא מצחיק, אבל בירוש' לים כל כך חם שבונים בריכה.
שמעוני: מתי הראות לקויה?
רוזנפלד: אצל אלמוגי, כשהוא רואה את תוצאות הבחירות באתא.
צפרוני: כשאדם הולך עם אישה הידו-

שמעוני: מהו חילוקי שמעוני את אנשי הצוות לארצות מוצא. בחלוקה זו הפכו רוזנפלד לניו יורק, אחיינעמי: פאריז, צפרוני: רוס, ובן-אמוץ: ישראל. בסדרת השאלות הבאה, נתבקש כל אחד לענות לפי האופן בו היו עונים על השאלות בני ארצו הממוצעת.
שמעוני: מה פירוש המושג אושר?
צפרוני: למות במיטה שלך ולא ב' סיביר.
בן-אמוץ: שם קלאסי לפועל בניין, אושר פרלמן.

שמעוני: רוח לחימה, מהי?
רוזנפלד: רוח השוורת בין ענפי ה' צבא האמריקאי, בינם לבין עצמם.
צפרוני: לעמוד בתור ליד תנות ש' מחלקת דגים.
אחינעמי: חצוצרה בתזמורת צבאית.
בן-אמוץ: תכונה שמגלים הדתיים רק בשבתות.

שמעוני: אשה?
רוזנפלד: המין היפה, במיניקה יפה.
אחינעמי: את זה לא מגדירים בצרפת.
בן-אמוץ: (בטונן נהגי הסקסי הספרדיים בירושלים): יש לי אשה, כל הכבוד - בחיי גבר!
שמעוני: מה זאת הצלחה?
צפרוני: זה גם אני רציתי כבר פעם לדעת.

בן-אמוץ: אדם ששמו טרם התפרסם בעיתונות. אבל יש כבר הגדרות יותר טובות.
שמעוני: מה זאת אויבות?
אחינעמי: לחזר אחרי אשה עשירה, כאילו שהיא יפה.
בן-אמוץ: אתה אומר לוי: תסלה לוי, אבל אתה עומד על הרגל שלי, או הוא עונה לך: מה יש, אתה רוצה ללכת?

שמעוני: מה זאת ידידות?
רוזנפלד: הרגש שאמריקאים רוכשים אצל כל העמים, למרות העזרה הכספית.
צפרוני: נותנים מכה על הכתף, עד שעפות השניים.
בן-אמוץ: (לשמעוני): אני לא רוצה לע' גות. למה לך? בוא נהיה ידידים.
שמעוני: מה זה כסף?
רוזנפלד: המלה שזה כסף, אבל הכסף שלנו לא שזה מיל.
אחינעמי: כוח הגברא של הגביר.
שמעוני: מהו שלום?

זה היה נשמע אם היית אומר: הלכתי בין המרובעים?
בן-אמוץ: אחרת חנניה רייכמן היה כותב: מן הים הכללי ומרובע משלי.

שמעוני: מתי נקראים הגשמים גשמי-ברכה, ומתי הם נקראים גשמי-קללה?
צפרוני: כשאתה יושב בבית, אלה גשמי ברכה. כשאתה נוסע באוטובוס, אלה גשמי קללה.
בן-אמוץ: (מקמט את מצחה, לונג כונית, פונה לשמעוני בתרעומת): מה אתה רוצה ממני? אני לא יודע.

שמעוני: לאן נושבת הרוח?
אחינעמי: על כל פנים לא לקראת עיתון-רדיו.
צפרוני: לאן שכדאי.
בן-אמוץ: בבקשה זו מתעניין גם דוק טור משה סנה.

שמעוני: איך אפשר לדעת איזה מזג אוויר יהיה מחר?
צפרוני: פשוט, בברכיים. אבל אצל דן בן-אמוץ, זה במותניים.
בן-אמוץ: פשוט מאד: נכנסים להס' תדרות. אתה חבר הסתררות, או אתה בקר' פת חולים. אתה בקופת חולים, או אתה מקבל רימטיום. יש לך רימטיום, או אתה יודע מה יהיה מחר.

על השולחן הגדול ישבו ארבעת אנשי הצוות ושתי קוניאק מכוסות תה גדולות.
שמעוני: ככלל בית-ספר, נעבור הפעם כתחילה שיעור בתורת מזג-האוויר. אגב, בטכניון לומדים שיעורים אלה? (מישהו בקהל: בטח, כאשר יש גשם, המרצים לא באים) שאלה ראשונה: מדוע מוזעים ב' קיץ?
רוזנפלד: לא תמיד, רק כאשר אין כסף לנסוע לשיעור.
צפרוני: סתם כדי להשווץ.
בן-אמוץ: לא כולם, רק מי שמתחמם באכזב.

שמעוני: מדוע החזאי יושב בלוד ולא בחיפה?
רוזנפלד: כיון שהוא רק חזאי ולא מחזאי. אחרת היה מקבל בחיפה שיכון מאבא חשוני.
אחינעמי: בחיפה הוא לא יכול לע' בוד. הרעש של הרכבת התחתית מפריע לו.
בן-אמוץ: בלוד יותר נוח לו. הוא רואה מי שבא מחוץ-לארץ, שואל אותו מה מזג האוויר.

שמעוני: מדוע הגשם יורד טיפות טיפות?
רוזנפלד: כי גם ההגשמה אצלנו היא טיפין טיפין.
צפרוני: אתה בא הביתה רטוב לגמי רי ואתה אומר: הלכתי בין הטיפות. איך

מאת דן אלמגור

ריקה ויוחנן זראי

המן, בצו המלך, רץ, את המלכה קשר. הכניס אותה לשק ו - סין. זרקו אל ה - נהר. לפתע, בחולצת משכית הופיעה שם אסתר. וכל העם נידהם הביט: אח! איזה דקולטה. יש לוי - יש לך! יש לוי - יש לך! יש לוי - מחז? לא חשוב.

יש או אין לה?

דן אלמגור

או חרבונא, טריס חרוץ, אל המלכה ניכנס: "הנה שמלה משש ובוץ ותכלת וכרסס". "גמאס עלי קולך הדק". ענתה היא לטריס, "אני רוצה שמלה של שק, כמודה מפאריס".
אין לוי - יש לך!
אין לוי - יש לך!
אין לוי - מה?
מה ללבוש?
לשוא חיפשו בכל מדי, עצה ופתרון. פתאום ראו את מרוכי בשער הארמון. לבוש בשק האישי עמד, ואמר על הראש. קראה או חשתי: "שק! היוד! כבר יש לי מה ללבוש".
יש לוי - אין לך!
יש לוי - אין לך!
יש לוי - מה?
מה ללבוש.

אחשרוש, שוסה זקן את כל שריו כינס. ויין בגביעים משן, שתו באין אונס. פתאום הודיע מהומן, הוא טריס אחשרוש, שחשתי לא תבוא לגן, כי אין לה מה ללבוש. אין לוי! - יש לך!
אין לוי! - יש לך!
אין לוי! - מה?
מה ללבוש.

סירה אחת

רוזנפלד: כשהנשיא משחק בכדור ה- גולף שלו.
אחינעמי: מה שצריכות המדינות ש- יהיה אצלן בבית, כדי שיוכלו לעשות מלחמה במקום אחר.
צפרוני: היתמי מסביר, אבל בישראל לא יבינו אותי.
בן-אמוץ: פצצה עוברת: (שלום) רוזני- סלד. אבל יש לי עוד משהו: תחיה בשלום עם אשתך אם אין לך ברירה אחרת, אם

מה השטח בו בולט כשרונה של מרילין מונרו? (במפושט).
 מה אמר הצרפתי לגברת במטוס הבורע? (אם לא עכשיו אימתי?)

★ ★ ★
חוי, נודניק!
מנחה ניגש לפצל בנוזניקים, השור- אלים עשרות פעמים אותה שאלה. הוא מציג סידרת שאלות, בהן מצטיין כל נודניק

אולי יש לך עשר לירות להלחך לי?
צפרוני: בעד עשר לירות כדאי לקלקל ידידות?
בן-אמוץ: אל תעשה בעיות מכל דבר, קח נייר עיתון.

★ ★ ★
שמעוני: דוחק עצום באוטובוס. כולם דוחקים ונדחקים. לפתע פונה אליך הכרטיסן: "אדוני, מדוע אינך זו קצת קדימה?"
צפרוני: תסלח לי אדוני. אבל אני

בריאות 68557.
 ★ ★ ★
שמעוני: לעומתו, כל ידיד הגון פונה אליך בדאגה: "למה אתה נראה כל כך רע?"
צפרוני: תודה למחמאה. גם אתה לא נראה טוב.
בן-אמוץ: אני סתם עייף. לא ישנתי כל הלילה. אני מקהה שלא דאגת לאשתך.

★ ★ ★
שמעוני: תסלח לי, איך מגיעים בבקשה לועד הפועל?
צפרוני: קודם כל, לך קצת שמאלה. אחר כך ימינה. לפני בחירות, לך שמאלה. אתה תגיע לבית קטן, אבל זה לא זה. אפשר בינתיים להכנס להתאחדות בעלי ה- תעשייה ולסדר אתם כמה דברים...
רוזנפלד: דרך משרד הבטחון.
בן-אמוץ: במשך הזמן.

★ ★ ★
שמעוני: ניגשת אליך מעריצה אלמונית, אומרת בהשתוממות: "מה, אתה לא זוכר אותי?"
צפרוני: מה אני אשמ שאת שייכת לטיפוסים שלא זוכרים אותם?
בן-אמוץ: מה אתך? יש לי זכרון טוב מאוד. אני לא זוכר שמות, אבל מספרים? מה אתך?
אחינעמי: אבל את חדר המדרגות לא אשכח לנצח.

הספנים העליזים

בפינה הימנית נראה ראשו של דן אלמגור, המחזר של התוכנית. ליד השולחן יושבים מעיפי הבדיחות: שלום רוזנפלד, אמנון אחינעמי גבריאל צפרוני ודן בן-אמוץ, צחחה הקבוע של הסירה. התוכנית מבוצעת בהברקה, כשאנשי הצוות נעורים בעבודתם של כמה מטובי המחברים וההומוריסטים בארץ.

עצה מקצועית
 חוכמת חיים של אוכל אדם:

יש לך, תחיה אתה.
 ★ ★ ★
אילו לפכתא היו גלגלים

שמעוני נותן לרוזנפלד תפקיד מיוחד. נכתוב, למשל, איך היו נראים החיים בארץ אילו היו חלקים שינויים גופניים בבני האדם.
שמעוני: איך היו החיים עם עין אחת בעורף?
רוזנפלד: הייתי עושה קאריירה עם עין אחת בעורף, כמו עם עין אחת בחזית.
שמעוני: שתי לשונות?
רוזנפלד: הצחת של הסירה היה עושה חיים; כל מלה — לשון נופל על לשון.
שמעוני: יד שלישית?
רוזנפלד: הכנסות המגבית היו גדולות, אבל מה היה קורה אם לאשכול היתה יד שלישית?
בן-אמוץ: יד אחת עושה במלאכה, אחת מחזקת בשלה, והשלישית מנגבת את הידיעה.
שמעוני: רואה ואינו נראה?
רוזנפלד: כל אחד היה חבר כנסת. גם הם בלתי-נראים.
שמעוני: ראש מתפרק?
רוזנפלד: דבר ראשון הייתי שואל מאל-מוני אחד, כדי שאוכל גם אני לעמוד על הראש. חוץ מזה היתה נפתרת גם הבעיה של יושבי-ראש.

מזה - מזה

היו רגעים מתים בתוכנית, בהם לא התלהב הקהל בסינוד ממה שהוצג על הבמה. הבחורה הנראית במרכז התמונה, לא יכלה להתאפק מלפנק. אולם רגעים כאלה הם בודדים.
מזה - מזה
 אופיינית יותר לאווירה של ערב כזה היא תמונה זו, בה נראה הקהל בהת-פרצות של צחוק מסורף. גם הבחורה שכחה את שיעמומה.
אחינעמי: מותר האדם מן הבהמה, שהוא יותר טעים... אל תדון את חברך, עד שלא תגיע לעטמה... כשנותנים לך אצבע, אל תאכל את כל היד... כולם נולדו שחיים, אבל כל אדם אוכלים ברוטב שונה... לא תאכל אדם בחלב אמו, אבל עם יותר מלח אפשר... שלושה דברים מניחים דעתו של אדם: בית נאה, אשה נאה, ושכן טעים.
 ★ ★ ★
מורה דרך קבוע של עתונאי:
רוזנפלד: אם אין לך מה לאמר, כתיב זאת. כתוב אמת, רק את האמת, שום דבר מחוץ לאמת; עיתון זה לא חסמבה. יש ידיעה, אל תדחה אותה למחר; מחר יתברר שזה שקר. כתוב לי ואכתוב לך, כותב מן הכתוב סטור. דייק! באת לראיין עסקן שסרת — צטט אותו מעילה במעילה. אתה רוצה להשמיק? בחר לך מילים יפות; ה' משטטים יבואו ממילא...
 ★ ★ ★
שמעוני: אתה ממחר לדרכך ברחוב הסואן. לפתע ניגש אליך מישהו: "תסלח לי אדוני, אולי אתה יודע מה השעה?"
צפרוני: תראה אדוני, בין כל כך הרבה אנשים לא מצאת את מי לשאול?
רוזנפלד: שעת האסס.
 ★ ★ ★
שמעוני: כל אויב אמיתי שלך, לעולם לא יחמיק את ההזדמנות לשאול אותך: "איך הבריאות?"
צפרוני: מספר הטלפון של משרד ה-

William Schallert
June McCall
Frank Scannell
Floyd Simmons

Ziva Shapiro
Marina Orschel
Ingrid Goude

זיווה שפיר כסרט "זכוש הסכנות" - ברשימת המשתתפים
במשך 30 שניות...

השחרים המהולל דן תהלימוגר, שהיה שמו הקודם של בן-אמוץ, החל דן לצחוק על חשבונם במדורו במעריב. כאשר לפני שבוע כתב דן כי "כבר לא שומעים את רודנסקי מהשורה התשיעית", ומתי כבר לא נשמע את שמוליק סגל מהשורה החמישית? נעלבו השניים מאוד, החליטו פה אחד לא להזכיר יותר את שמו של דן בתכניותיהם. היתה להם סיבה טובה לכך. את תכניתם לא כתבו בעצמם. כתב אותה בשבילים **שרגא פרידמן**, שאין לו כל חשבון אישי עם בן-אמוץ. כל אלה העוסקים בהכנת ההצגה זמנו יש לו משפיים, בתיאטרון סטביון, מרכיבים משקפיים: **יוסף הייבלום** המחבר, **דן אלמנור** הפזמונאי, **פרנק פלג** המלחין, ו**גדעון שומר**, הן במאי. רק גיבור המזוה בעצמו, **שמעון ישראלי**, לשעבר המנהר הראשון בשלושת החייתיים, אינו מרכיב משקפיים בחייו הן פרטיים, אם כי חיבב הוא לעשות זאת על הבמה. סיפור משעשע על מה שאירע ללהקת עינבל, בעת סיורה בארצות-הברית, סיפר השבוע **ראובן רפני**, נציג קרן התרבות ישראל-ארצות-הברית: פועלי הבמה השתוממו מאוד מדוע מכנים את להקת עינבל להקת רקוד ישראלית, בעוד שהיא להקה ממדינת אלבמה. דני תמה: מה פתאום אלבמה? התברר שפועלי הבמה שמעו את הקדננים הישראליים צועקים איש לרעהו: "על הבמה! על הבמה!" חשבו כי באו מאלבמה. . . שחקן התיאטרון הקאמרי לשעבר וכוכב הוליבוד כיום, **תיאודור ביקל**, שלח לאחרונה לידידיו בישראל גלידה מצוירת של מגן גיטרה המסתבך במיתרים, ווליה מופסת התובת בעברית: "גוז מאיר". ביקל לא הסביר מה כוונתו ב"גוז הגדול שצייר". . . במלאת שנה להופעת אמנות הקולנוע, כתביעת רציני ותרבותי לבעיות הקולנוע, בעריכתו של **דוד גריני ברנר**, סיפר מפיץ הסרטים **יצחק שמייר** נר על פגישה עם כוכבת הסרטים **מריה של**, שטיינר הראה למריה של את אחת החוברות של אמנות הקולנוע, עליה הופיעו תמונות לורנס **אוליבייה** בשער הקדמי, ותמונתה של מריה של בשער האחורי. הן כוכבת דיפסה בחוברת מצידה ההפוך, היתה משוכנעת כי היא מופיעה בשער הקדמי, אמרה בענותה: "אני חושבת שלאוליבייה היה מגיע שער קדמי יותר ממני."

הספורטאים סיפור מאלף: כאשר חזר הל-פרין לארץ אחרי סיורו בדרום-אפריקה, הביא עמו תמונות המראות אותו בחברת אריות בכלוב אריות. הלפרין הופיע במערכת אחד מעיתוני הספורט, ביקש לפרסם את התמונות. עורכי אותו עתון הסכימו לפרסם את התמונות בתנאי אחד, שהלפרין יכנס לכלוב אריות בנך החיות בתל-אביב, ושם יצלמהו. הלפרין ענה בחיוב, אולם מאו לא הופיע במערכת איתו עתון. . . אחרי משחק הכדורגל שנערך בשבת בחיפה, בין מכבי תל-אביב להפועל חיפה (ראה מדור ספורט), ניגש **יוסלף מרימוביץ'** לזאמנה החדש של הפועל חיפה **זלמן זלמן זלמן** צ'יקובסקי והגישו השבוע, פנה אליו בברכה בשפה היוגוסלבית, אותה למד בעת ביקוריו ביוגוסלביה. צ'יקובסקי היה משוכנע שלפני עומד אדם המבין את שפתו, החלהב ופתח בשיחה שוטפת ביוגוסלבית.

★ ★ ★

מלכנים ומאחור

בירושלים הוקלטה השבוע תכנית בידור חדשה, בעריכת **אמנון אהרנעמי**, שי תשודר בקול-ישראל בשם יותר טוב מכלום. ההקלטה נפתחה בשיר בשם אהבתו של הבוקר הניק, שלא התקבל בהתלהבות ויצאת מגדר הרגיל מצד הקהל. המאזינים קיבלו בשקט גם את שירי כוכבי הומר החדשים, שהוכרו כמחברי השיר: המשורר יונה יונה, והמלחין ניסים מורח. רק שני אנשים בקהל רתחו מרוב כעס. היו אלה יונה יונה וניסים מורח, שני הנגנים בשיירות השידור, אשר מחברי השיר האמיתיים אהרנעמי ומאיר הרניק השתמשו בשמותיהם ככפסטי בדונים. . . אשה אחרת, שרתתה מכעס בשעת הקלטה של שידור אחר, היתה **צפרי רה אילן**, אשתו של בעל מפעלי קינור פריזר בישראל **אפרים אילין**. היה זה בשעת הקלטת שלושה בסירה אחת בחיפה, **דן בן-אמוץ** הצחיק את קהל הסטודנטים, בתיאור משעשע של דירת סוחר גרוטאות ברול שהתעשר. היה זה תיאור מדויק של דירת אילין, סוחר גרוטאות ברול שהתעשר. . . מלחמת המלים בין דן בן-אמוץ לשני השחקנים **שמוליק סגל** ו**שמואל רודנסקי**, הגיעה לסיממה. אחרי שבאחת מתכניותיהם הזכירו השניים את לוחם

אנשים

הוד מעלתו מוישה

בהרצאה שנשא השבוע בחיפה היועץ המשפטי לממשלת ישראל, הביע חיים כהן את דעתו שחוק העתונות החדש לא יפתח את חופש העתונות בארץ, מזה המקובל בבריטניה. כדי להראות מהו חופש עתונות בבריטניה, ציטט כהן מאמר מתוך הספקט טיטור, בו נאמר: "אם ימצא מישהו אשר ירצה את היועץ המשפטי, לא יוכל לטעון כי הוא בלתי-שפוי בדעתו". . . זכרונות מימי עצרת אר"ם, שנערכה בפאריס לפני שנים מספר, העלה השבוע ח"כ מפא"י **דוד כהן**. בין השאר סיפר כהן כי באחת הישיבות, בה נוכח גם שר החקק של אז **מושה שרת**, ניגש אליו דיפלומט צרפתי, התפאר כי הספיק ללמוד איך אומרים ב"עברית". הוד מעלתך המניסטר". כהן ביקש מאת הדיפלומט להוכיח לו את ידיעתו ולומר את המשפט. ואז אמר הדיפלומט: "שמע, מוישה. . ." הוא הסביר כי שמע את הישראלים פונים בלשון זאת אל שרי-החקק שלהם. . . בעת מסיבה ניצבה השבוע בפני הרב הראשי **איווק הלוי הרצוג**. אחרי שבאחד מבתי הכנסת הגדולים בלונדון, המכיל 1600 מקומות ובו שומעים בקושי את החזן ואת תקיעת השופר, הותקן רמקול שאינו מופעל באמצעות חשמל, הופנתה אל הרב הרצוג השאלה אם שימוש ברמקול מעין זה אינו מחלל את קדושת השבת. הרב העביר את הבעיה לחקירת פסיקאי ידוע באוניברסיטה העברית, שנתבקש להמציא לו חוות-דעת. . . מלחמה פרטית קטנה התנהלה השבוע מעל גבי העתונות, בין עורך ידיעות אחרונות **הר"ר הרצל רוזנבלום**, לבין עורך הארץ **ח"כ גרשון שוקן**. שני העורכים השתתפו בסימפוזיון על חופש העתונות, שנערך בבית-צבי ברמת-גן. למחרת הופיעה בידיעות אחרונות ידיעה על הסימפוזיון, שציטטה באריכות את דברי רוזנבלום, ואילו דברי שוקן נכללו במשפט קצר: "דיבר גם עורך הארץ, מר ג. שוקן". שוקן לא נשאר חייב. למחרת הופיעה אותה ידיעה בדיוק גם בהארץ. ההבדלים היוניים: צוטטו בה באריכות דברי שוקן, ואילו דברי רוזנבלום נכללו במשפט קצר: "כן דיבר גם עורך ידיעות אחרונות". . . ריב עתונאי אחר היה נטוש השבוע בין **תיאודור לויטה**, כתב מעריב וכתב של מספר עיתונים לונדוניים, לבין **ליאו היימן**, כתב דייני מ"יל הלונדוני המתגורר בקרית-ים. אחרי שהתברר כי שערוריית כרטיס היטיסה של **אביבה רווח** הגיעה לעתונות הבריטית באמצעות אחו משני כתבים אלה, הכחיש לויטה בתוקף כי מסר את הסיפור לדיילי מ"יל, בו התפרסם העניין לראשונה, הודה כי כתב את הסיפור רק עבור החטטן מ"יל.

★ ★ ★

הוצפה ומעשים טובים

שבוע ימים בלבד אחרי שהעולם הזה פירסם את עיסקת החליפין של המחובלן **יגאל מוסינזון**, שהמיר את ארוסתו ה"אמריקאית בחברתה, שיה עתה הכירה, נשא אותה הקיבוצניק לשעבר בטכס צנוע בקבוץ מעין-צבי, שם למדה הכלה באולפן. הכלה, **דוריס פורוקה**, היא בתו של מיליונר אמריקאי, סגן נשיא חברת תמרוקי רבלון. כדי למנוע לשון הרע, שיכלה להיאחז בהון אבי אשתו, סיפר מוסינזון, שהוא גרוש ואב לבן המשרת בצה"ל, כאילו הדיח דברי אבראשה, גיבורו של מוסינזון בזרוק אותו לכלבים: "לא הכסף העיקר - אלא **המשאב**". . . עוד לפני שהוכרו המכרו על בחירת עורך בסאון הרדיו, אשר הממשלה אישרה השבוע את הוצאתו, כבר נודע כי התפקיד הוצע ל**שלמה סגל**, שלא הצליח בעריכת שבועון רפח ממשלתי מוסדה, ניסה את כוחו בעריכת בסאון ממשלתי גלוי. . . סרטתה של **חיה הררית**, נגרת היום, בו השתתפה באיטליה עם השחקן הצרפתי סרג' רגיאני, יוצג בקרוב בארץ. כל ההכנסות הנקיות מטרט זה בארץ יהיו שורה של חיה, עבור השתתפותה בסרט. . . אשתו של **יוסף מונקס**, אשר נדון למאסר-עולם, ביקשה לסדר את שני ילדיה הפעוטים בנך של אמהות עובדות. כאשר נשאלה מדוע בחרה חוקא בנך השני למוסד שמאלי, ולא במוסד לידים של נשי חרות, השיבה: "אלה אינם לפי רוחי". . . כוכב קולנוע, שחור אחרי הספקה מושיבת לבד הישראלי, הוא **רפאל הלפרין**. במדור הספורט של יומן נגע הופיע הלפרין, כשהוא מתמודד בקרב היאבקות-חמשת עם מתאבק אמריקאי, מראה את כוחו בלהטוטים קרקסיים. בקשר לכך סוטר השבוע בחוני

שעור ליונית על רגל אחת!
דרמה (DERMA) = עור
לוגוס (LOGOS) = תורה
מכאן:
דרמטולוגיה = תורת העור
קרמפון = סכון העור
(דרמפון) - הסכון ללא סכון - מנקה טוב יותר מסכון. שומר אף על העור הרגיש ביותר ומשחה לו רוח, גמישות ורעננות!

רס יום להגות אופנוע
ת"א, ר"ח בול - מול חניכי אש

פזרים מתקרב
ואתו ימי שמחה וגיל הגבירו את השמחה על ידי קנית מצלמה אצל פוטו ברנר. מלמדים לצלם ללא תשלום כל קונה אצל **פוטו-ברנר** חיפה, רחוב החלוצי 31

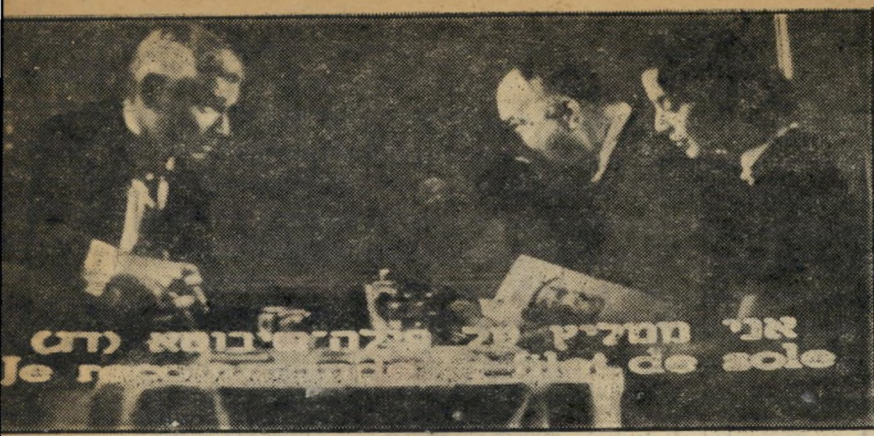
הודעה לאספני בולים
לפי ארצות - ולפי טמטיקה בולים - יודיקה - כספים מכירה, קניה, והחלפה **ת"א**, נחלת בנימין 10 קומה ב' חדר 8

פקידים! תלמידים! סטודנטים!
הרשמו **עוד היום** ב"אולפן גרני" לקרוס הדו-חודשי (2 x שבוע) ל" **קצרות עברית ו/או אנגלית** בת"א: אצל ח. ברקמא, גורדון 5 **בחיפה**: בייס "במעלה", החלוצי 13 **הצלחה מובטחת!**

מינויים המקבלים תזכורת על הסיום המתקרב של מינויים, מתבקשים להעביר את דמי-החידוש בהקדם. עקב הדרישה הגדולה לעי-תון, אין באפשרותנו להבטיח את המשך המשלוח למינוי אחר תום תקופת המינוי. על-מנת למנוע אכזבה - נשמח אם תחדש את מנויך מייד עם קבלת התזכורת.

פסוקי השבוע

- **היועץ המשפטי לממשלת ישראל חיים כהן**, בהרצאה בחיפה, בה הסביר מהו, בעצם, עתונאי: "עתונאי לא צריך לדעת לקרוא ולכתוב. מספיק שיהיה לו קשר עם עורך או מערכת, כדי שדבריו יפורסמו."
- **מאמר ראשי בעתון הבריטי רביח-השפעה**, "מנצ'סטר גארדיאן", בתגובה על נאומו של ראש ממשלת בריטניה, בקשר למדיניות האטום: "מה שאנחנו צוקים לו עכשיו הוא הסכם בין צרפת, צ'כיה שבדיה, יפן וישראל וכל יצרן אחר - שהם לא ייצרו פצצות גרעיניות וטילים."
- **הסופר יורם מטמור**, על שבועון שירות השידור: "קול ישראל לא צריך להוציא שבועון, הוא צריך להוציא את זינדר."
- **שר החינוך זלמן ארן**, בתשובה לשאלה שביקש ח"כ מפ"ם חנן רובין לשאלו, בתוספת לשאלתה שהגיש: "זאת לא שאלה נוספת, זאת שאלה נוספת."
- **שגריר ישראל בארצות-הברית אבא אבן**: "כאשר בתי-ענה טומנת את ראשה בקרקע כדי להמנע מלעמוד בפני עובדות בלתי-נעימות, אין היא מציגה רק מחזה בלתי-מכובד, היא גם מהתה מטרה שאי-אפשר לעמוד בפניה."
- **המפקח הכללי של משטרת ישראל יחזקאל סהר**, אחרי שנפצע בסכין על-ידי שוטר מפורסם: "זהו חלק מהתפקיד."
- **ח"כ הפרוגרסיבים אידוב כהן**, בתשובה לשאלתו של סגן שר החקלאות זאב צור, איך לקרוא להלאות הניתנות בריבית שחורה: "זומה פיראטית!"
- **בטאון הרבנות הצבאית "מחניים"**, במאמר נגד ספורט הכדורגל: "כל צורות הספורט, ובעיקר משחקי הכדורגל ההמוניים, הם נגע ממאיר המתפשט ומכלה כל חלקה טובה ביישוב - פולחן מאיים, עליו יש להתריע ונגדו יש לצאת במלחמת חרמה!"
- **המשיראי דודי מנוסי**: "בחים יש דברים הרבה יותר גדולים מאשר כסף - שטרות של כסף!"

...כשיחה עם ג'ף צ'נדלר לפני הארוחה...
...דג פילה אמריקאי...

...ככניסה לקרון המסערה ברכבת...
...שני משפטים...

אמנות

תיאטרון

דיד המלך גויים

בראשית היה תיאטרון הילדים של מרכז המורים והגננות. יחד עם החימונים מוכרי הפלאפל, הייתה קונה הבקבוקים, הרימוני מוכר הנפט, והערבי מוכר הירקות בעגלת החמור, היה תיאטרון הילדים חלק בלתי נפרד מנופה העתיק של תל-אביב. בערביים, אחרי שעות הכנת השעורים, היו ילדי העיר העברית הראשונה משחקים בשכונה, מבקרים בשרותי בנות-החיות או מתרחצים בים. ב' חופש הפסח או הפורים היו מבקרים בתיאטרון הגננות, באולם מוגרבי, לבסוף, אחרי אלפים וחמישים שנה, גדלה תל-אביב. גן החיות התרחב והתעצם, בכיכר המדינה פתחה הקונקורנציה, בדמות קרקס מדאנו. בים איאפשר יותר להתרחק, הייתה מוכר הבקבוקים ירד מן הסתם לגרמניה, וירקות מביאים הביתה לפי הזמנה טלפונית. הכל השתנה, פרט לתיאטרון המורים והגננות. תיאטרון החתיק המשיך להציג את חנה'לה ושמלת השבת החדשה, לפי סיפורו של ביאליק ואת אגדת כיפה אדומה.

התקפת נגד, מציאות זו, ניצל הבמאי הצעיר והזרזי מנחם גולן, בתנופה אחת, אחרי שנה שלמה של נסיונות, הקים יחד עם עורך דבר לילדים, המשורר אוריאל אופק, והמלחין יוחנן זראי, את תיאטרון תילון (העולם הזה 1063). הוא החל להציג מחזות חדשים לילדים, בקצב אדיר. מול הסתערות זו על המנופול העתיק, קמו המורים והגננות מתרדמתם. הם שכרו לעצמם את הבמאי הצעיר והזרזי לא-פחות, דן קדר, רתמו לעגלתם הפוסעת לאיטה את הסופר הצעיר עמוס אריכא, ויצאו להתקפת נגד.

השבוע היו האמהות, המורים והילדים ה' מבלבלים, עדים לתוצאותיה של תחרות הנינוכית זו: על לוחות המודעות, במסדרונות בתי-הספר, מעל דפי העיתונים וגלי הראדיו, רעמו הודעותיהם של שני התיאטרונים. שני הם כאחד הודיעו על הצגת המחזה החדש 'דיד וגולית', לקראת שנת העשור. אולם הפעם היתה ידם של המורים והגננות על העליון: נתן כי בעוד שעמוס אריכא הספיק כבר לכתוב את המחזה כולו, ודן קדר השלים את הכנתו להצגה, הרי תילון הספיק עד כה להכריז על תחרות המחזות העלילה התנכית.

מאחורי הקלעים

ג'אז ברווא העתיקה

שעורית-ענק עומדת לפרוץ בחוגי הסופרים והמחזאים בישראל, אחרי שהלחי שות והשמעות על התחרות הפומבית של הבימה, להמחזות ספור חיה של חנה סנש, גוברות והולכות. כזכור, הכריזה הבימה על תחרות פומבית נושאת-פרסים, על המחזות ספור-חיה של הצנחנית הגיבורה. אולם לאחרונה, נודע כי הנהלת הבימה הזמינה את המחזות הספור להצגה אצל הסופר אהרון מגד, מבלי להתחשב בתוצאות התחרות שעדיין לא הסתיימה. . . . **נערי מות ג'אז** הוכנסו בידי המלחין יוחנן זראי לעיבודו המחודש של המחזה שורש הרע, בתיאטרון זירה. עם הנעימות החדשות והחרושים הקצרים שחברו בידי יוחנן ומיכאל אלמו, נוסף לפזמוניו של חיים חפר, שינה גם שמו של המחזה הרומאי העתיק לנחטוף אותו בשקט. . . . **נגדו נכח ער** יוצא הקהל המבקר בשבועות האחרונים בהצגות אשת הסנדלר בתיאטרון הקאמרי. הסיבה: אחרי קיצוץ והשמטתו מהתוכנית של דון פרלימפליון, הוסיפה ההנהלה שני מנגיני גיטרה, הפורטים נעימות-עם ספרדיות, במקום ארבעים הדקות החסרות.

...בציוד מקרוב ליד השולחן...
...וחיוך של כוכב...

גם חזה, גם מחזה

ידיהם. הם מצליחים לקלקל מירון סירוח ומשחק קריקט, להרתיע את דמם של כמה דודות זקנות ואבות שמרניים. כל זה נקרא בספר בהרבה יותר הגיון מאשר הוא מופיע בסרט. אולם נוף גדות התמוזה המקסים, ומקצועיותם של השיטים המובילים את סירת הבדיחות והתקריות, הופכים את הסרט למתלה משעשעת.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם היה ממליץ לראותם: **מאזני צדק** (צפון, תל-אביב) — 12 מושבעים שופטים נער שנאשם ברצח אביו, את החוק ואת עצמם, בסרט מתח מצויין. הנרי פונדה. **לילות לכנים** (ארמון-דוד, תל-אביב) — אגדת האבה של דוסטויבסקי כלבוש איטלקי. מריה של ומרצ'לו מאסטר ריאני.

שנות חיינו חיפות ביותר (מוגרבי, תל-אביב) — בעיות קליטתם של החוזרים מהמלחמה, בשלושה סיפורים בסרט אמריקאי ג'יאוריאליסטי.

איש החמון (תמר, תל-אביב) — זמר טלבויה הוסף לאלילי המזמנים, זורק את קהל מעריציו לכלבים ונופל עצמו קרבן להם. סרטו של איליה קאזאן, לפי סיפור של באד שולברג.

מושחת עדין נפש (מרכז, תל-אביב) — גלן פורד, במערכון העולה ב' איכותו על שאר המערכונים.

ציד המכשפות (עדן, ירושלים) — מיליין דימונגו מצליחה לבלבל את הצופים ואת הגמוני מסאצ'וסטס, בסרט המטף ל' סובלנות. איב מונטן, סימון סניורה.

מסיבת הרוקים (גל-אור, חיפה) — שני רוקים, כמו ומועמד לנשואים יוצ'אים להתהלל, לחור אחרי בנות ולבקר בבתי-בנושאים, כדי להיחזק כי האושר נמצא בחיי הנשואים.

הנסיך נערת השעשועים (אורי-יו, תל-אביב) — ראה לעיל. **שלושה בסירה אחת** (מקסיס, תל-אביב) — ראה לעיל.

הנסיך נערת השעשועים (אורי-יו, תל-אביב; בריטניה) הוא סרט המקנה למר' לין מונרו, מלכת החזה, את תואר נסיכת המחזה. כי בקומדיה הלא-מצחיקה של טראנס ראטינגאן האנגלי, מוכיחה מרלין מונרו, אפילו לצד נסיך הבד לורנס אוליביה, שגם הפיק וביים את-הסרט, כי אין היא רק דמות גופנית המעוררת יצרם, אלא גם דמות קולנועית בשל עצמה.

לורנס אוליביה, בדמות נסיך דיקסטורי של מדינה בלקנית, העורך ביקור בלונדון של ראשית המאה, מזמין את נערת ה' שעשועים מונרו לבלוי של לילה במיטתו. תחת זאת מוצא הנסיך בעל גינוריה-הטקס המלכותיים את הנערה ההמונית מלמדת אותו פרק בהלכות נמוסים אנושיים, הופכת לבת בית בחצרו.

אין זה מחזה מבריק וגם לא מצחיק. הוא בנוי בעיקר על המור שבהכנסת נערת ההמון לחצר מלוכה, הדומה להכנסת עו לאסיפת ארגון אמהות עובדות. קשה לנחש למי רוצה המחזאי ללעוג, לאמריקאים ה' המוניים או לבני אירופה בעלי הנמוסים.

בתוך קלחת זאת שוחה מרלין מונרו ללא צורך להיאחז בקש שמושיט לה אוליביה, אולי משום שתפקיד נערת ה' שעשועים בחצר המלכות הולם מאוד את מעמדה כחשפנית-לשעבר בין שחקנים.

על גלי הצחוק

שלושה בסירה אחת (מקסיס, תל-אביב; בריטניה) משיטים את הצופה על גלי הצחוק, בספינת-שעשועים בריטית טיפוסית, בה נושבת רוח המור בריא של בריטניה הויקטוריאנית, זו של העלמות ה' צנועות והשמרניות, של הגברים החשקניים ושל הסופרים שידעו לכתוב ספרים מבד' חים, כמו שלושה בסירה אחת של ג'רום ק' ג'רום.

להבדיל מצוות הסירה הישראלית, אין ה' שלושה בסירה הבריטית מספרים בדיחות בלבד. הם גם עושים אותן. הם מתחמגים בשלומיאליים מוחלטים במבחנים מעשיים של פתיחת קופסאות-שימורים ובניית אהלים, הופכים מחזורים מקצועיים כשבמקום סירות וקוסטאות-שימורים נכנסות נערות אל בין

קולנוע

ישראל

זיוה הגיעה

את סנסצית השבוע באולמי הקולנוע ה' ישראלים הייתה הסרט האמריקאי לבוש ה' סחבות, המוצג בקולנוע חן בתל-אביב. לא היה זה בגלל איכותו האמנותית היוצאת מגדר הרגיל של הסרט, אלא משום שהוא הציג את הופעת-הבכורה של הישראלית זיוה שפיר (רוזן).

לא היה לה לזיוה תפקיד גדול בסרט. היא נראית על הבד בדיוק 30 שניות, אינה ממלאת כל תפקיד בעלילת הסרט, אומרת בסך הכל שני משפטים. כאשר ג'ף צ'נדלר, הכוכב ההוליוודי המגלם בסרט דמות עורך-דין מצליח, משוחח עם עתונאי בקרון ה' מזנון ברכבת, מופיעה זיוה בלדת הקרון. צ'נדלר שוכח את שיחתו ומעיק בזיוה מבט סקרנות. זיוה מתיישבת ליד שולחנה, בפנים חסרי-הבעה, מעיינת בתפריט. צ'נדלר מגלה את אבירותו, שואל אותה: "אולי אפשר לעזור לך לבחור?" עונה זיוה: "כן, תודה." על כך עונה צ'נדלר: "אני ממליץ על דג פילה."

זיוה, שזכרה כנראה את טעם הפילה של דג יוסף, משיבה: "תודה, אני מעדיפה סטייק", ובוה היא גומרת את תפקידה בסרט. אולם תפקיד זעיר זה זיכה אותה במה שנערות הוזהר הישראליות חולמות עליו מזמן: שמה מתנוסס ברשימת השחקנים. פרט מעניין: מתחת שמה של זיוה (ראה תמונה) מופיע שמה של מרינה אורשל. מרינה, מי שהיתה מלכת היופי של גרמניה המערבית, התפרסמה בישראל כאשר הופיע בתחרות מלכות היופי בלונג ביץ', יחד עם שרה טל הישראלית, שסירבה לדבר עמה בגלל היותה גרמניה.

סרטים

דם ומיץ עגבניות

תקרית על הינג'סטפה (מאדור, תל-אביב; בריטניה) מראה מה היה קורה אילו הבימו המרעים והסעודים יותחיים לאורך חופי מפרץ-אילת, ואילו יוסתה פרינאטה ישראלית לפרוץ בלילה חשוך מתוך המפרץ, כעברה על פני התותחים, במיצר הצר וה' בודגוני של ראס-נאצ'רני.

אחד ממשבי-הרוח הראשונים של המלחמה הקרה הקפיא לפני עשר שנים פרינאטה ברי' טית באמצע הנהר הסיני הגדול, בין נאני קינג והיים, מול תותחי הקומוניסטים המנ' צחים. בשעה שהעולם כולו עצר את נשימתו, תה, שיחק הצחחה, בראשות מפקד צעיר ונר' עז, מישחק דור-פרצופי עם הקומוניסטים, ני' הל משאימתו עם אויביו תוך כדי תיכנון הבריחה הנועזת. בעוד הקומוניסטים ניסו לשחק בהם מישחק חתול בעכבר, שיחק הצחחה בתפקיד הכפול של יוניון-גיבל ר' מיסטר הימי, הוכיח כי קורה-הרוח הבריטי מתאים מאד לאקלים המלחמה הקרה.

זוהי ציונות בריטית, ללא בושח והסח' אה, אין בה בחורות, אין בה טיפוסים שלר' לים, ימאי הוד מלכותו מוסיפים תמיד כבוד למדינה. הסרט אינו מגיע לרמת הגראף שפיי, שנימול בשעתו על-ידי הצנ' וור הישראלי. בכל זאת הוא ירכוש בנקל את לבו של כל מי שאוהב את הכשרון הבריטי המיוחד לצעוק בלחש. במקום שה' רוסי היה צועק "זא טטאלינה" והאמריקאי חיה משמע זעקת-קרב אינדיאנית, אין ה' בריטי מסוגל להגיד זית מואשר: "חמממ", ולנגוס בכריך של יוגה ויתם מלחום, במיץ עג' בניית, כמובן.

המשק החי

ר תל-אביב, אחרי שמשרד ממשלתי הורה לסניפיו לשלוח דיווחשבון מלא על מצב הפרסונל, התקבל מאחד הסניפים הרו"ח הבא: "במשרדנו עובדים עתה 17 איש, הגברת גולדמן יצאה מכלל שימוש."

רפויה!

ר רמת-גן, ערכה המשטרה חיפוש בבית המרקחת של הנרי גירס, החרימה חמרי רפואה, בתוכם נמצאו תולעים.

מדריך שימושי

ר קיאווקו, ארצות-הברית, הציעה חנות רהיטים, לכל מי שיקנה מערכת-רהיטים לחדר-שינה, את ספרו של ד"ר קינסי חנימ.

שרות אקספרס

ר חיפה, התלונן יוסף אלון כי אלמונים גנבו ממנו מזודה עם בגדים, החליט למצוא את הגנבים בעצמו, נסע לתל-אביב, גילה עוד ברכבת שני צעירים שנשאו את מזודתו.

עוף מפוסם

ר נירג'רסי, ארצות-הברית, אחרי שי נערה התלוננה על גבר כי כינה אותה ברחוב בשם תרנגולת, קבע השופט בפסק-דינו כי יש לקבוע את משקל הנערה, להעריך מה היה מחירה אילו באמת היתה תרנגולת, לחייב את הגאשם לשלם את הקנס כגובה הסכום שיתקבל.

המוציא מן הארץ

ר רביבים, גילו עובדי המטע בשעת חריש סכין של מחרשה, שאבדה לפני שש שנים, ואשר בגלל אבדנה עמדה ה-מחרשה כל אותו זמן באפס מעשה, הרכיבו אותה למחרשה, שהוכנסה בחזרה לפעולה.

מתים ידברו

ר פיטסבורג, ארצות-הברית, דן שופט 77 עבריני-תנועה להופיע בכנסיה, שם עמד לדרוש בסקס הלחיה של קרבן תאונת דרכים.

מלחמת הכסאות

ר חיפה, אחרי שפקחי העיריה החרימו את שולחנו של בעל הקיוסק למכירת עתונים דינאל גודה, כעיקול על אי-תשלום מיסים, החרימו בעל הקיוסק בתמורה כסא ממשרדי העיריה, הואשם בגניבה, זוכה על-ידי השופט, שקבע כי לא הוכחה זכותם של פקחי העיריה להחריים את השולחן.

קור רוח

ר יפו, נכנסה רוזה חיים (22) לחנות הלבשה, הסתובבה בין המדפים, לא קנתה דבר, יצאה מהחנות כשעל גופה, נוסף לשמלתה, שתי שמלות גנובות, נעצרה על-ידי המשטרה כעבור שעה, הסבירה לשוטרים: "היה לי קר."

בטוח לגמרי

ר לונדון, הופיעה בבטאון אגודת ה-קברנים בבריטניה, מודעה בנוסח הבא: "1958 — שנה של הבטחה ותקווה."

פסיכולוגיה שימושית

ר גליל, עצר קצין משטרה מעכו את מכוניתו כדי להסיע טרמפיסט ערבי, הבחין כי הטרמפיסט נבוך כשראה כי הוא שוטר, האיץ בערבי לספר לו הכל, מכוון שהמשטרה מחפשת אחריו, קיבל בו ב-מקום וידוי מפי הערבי כי גנב ארבעה שקי קפה.

קצת עצוב להיווכח, שבהוצאה האחרונה של האנציקלופדיה בריטניקה, מוקדשים עשרה עמודים למילה אסום, ואפילו לא שורה אחת למילה אהבה. בשנת 1768, למשל, השתרעה המלה אהבה על עשרה עמודים.

דעניין

האם זו מחלה, שכל תושבי הגליל העליון כותבים בשגיאות? מכתבו של (1065/9) מכיל אחרות, אולם אני בטוחה כי העובדה שהוא צנתן תחפה בעיני נעדרות רבות על כמה שגיאות עלובות. שמענה מה בפיו:

"אני אביב פ, מאחד ממושבי הגליל העליון השוכן למרגלות החרמון מצפון; ממוצה, החולה לשעבר, וממערב, הרי הגליל הענקיים. כרגע אני משרת את מולדתי בשורות צה"ל ודחוק בהרתי להיות צנתן. מועד השיחרור שלי הולך וקרב. ומדוע כותב אני לך? הרי שמרגיש אני חובה לעצמי לכתוב במדורך זה, ודרךך להכיר את הנערה אשר תעניין אותי, כמובן שבתחילה בהתכתבות. אופיי הוא מאד מעניין לרוב הדעות, מתעניין בהמון שטחים, אוהב חברה ויחידים — הכל לפי התנאים — אוהב מוסיקה, מנגן על כלי נגיפה. אוהב מאד לרקוד ולשיר, מתכוון ללמוד מעט שטחים ריאליסטיים. בין שאר הרברים אני עוסק הרבה בספורט."

"ובכן, רותי, תארי לך, צנתן כל כך רבוגני וכל כך אוהב הרבה דברים, ובכל זאת רואה אותך כדרך לבחירת נערתו. הטיפוס שלי הוא — עדיין מחפס — נערה בשנות הנערות המבוגרת 17-19, בעלת מרץ, האוהבת לטייל, לשמוע מוסיקה. נערה חגיגית, צבע השיער אינו חשוב לי העיקר שיהיה מסודר יפה ואם אפשר אז גם ארוך. בקיצור, נערה לעניין... גם קצת תיאור אישי שלי: גבוה, רחב כתפיים, עיניים חומות כהות, שיער חום שחור, בקיצור — בחור נאה לכל הדיעות."

איזה שוויצרות אהה!

אבוי למורים אם אחרי כל מה שהם למדים את (1065/10) הן יכולות להוציא מתחת לגלובוס שלהן יצירה כמו: "אנו שתי בנות / היושבות ליד האח ולומדות / בכתה השישית נראה פרצופינו / לא יזיק לך להכירנו / אנו די חתיכות / על זאת איננו מתביישות להודות / איזה שוויצרות אהה — / אם יש את נפשכם להכיר / שתי בנות הגרות בחיפה העיר / לרותי שלשלו מכתביכם / וברוכה כתיבתכם."

שמעתי באוטובוס נערה אחת מתלוננת באוזני חברתה: "הוא ג'נטלמן מוחלט, מן המילה, בלי ידדים והלאה."

בשירת הסרט הנע "בכל פעם", כותב (1065/11), מופיע במדורך איזה מכתב בעל שאיפות לעשות רושם של מקוריות מיוחדת במינה. לכן, ייראה אולי מכתבי כגרוש ושיגרת, אך מה אפשר לעשות? כזאת היא רוח הזמן. הכל מיוצר בשירת הסרט הנע, מכונות, ספרים, עתונים, ובזמן האחרון גם מכתבים לרותי. בכל זאת, ישנו שטח אחד, שכבר מאסתי לנהוג בו לפי רוח הזמן. "הולכים חברה, מנסים להרוג את הזמן פה ושם, ולבטוח."

נערת השבוע

לכל אשה יש טוד. לא יפה נגלות אותן. לכן לא אגלה לכם גם את הטוד של מינה זקס, גברת נאה, בעלת קומה גבוהה ומפותחת ועיני תכלת אל תנסו אפילו לנחש. ממילא לא הייתם מאמינים לעולם שהיא רק בת 17. אולם מזיגה זו של גיל צעיר והופעת-לידי מהווה מה שמותר לקרוא, במקרה זה, "זקס-אפיל".

בשביל 17 שנים הספיקה העלמה הירושלמית הרבה. קודם כל, היא היתה שלוש שנים באמריקה. יחד עם הוריה, נמובן. עכשיו היא גם לומדת, גם עובדת במשרד-ההשקעות של אביה, וגם משחקת את המשרתת בהצגת עשרה כושים קטנים של תיאטרון מסך הירושלמי. מה היא רוצה להיות בעתיד — מלומדת, אשת-כספים או שחקנית? כן, הפעם נחשתם נכון. העלמה זקס היא רצינית מאד. יש לה דעות שמוניות ושקולות על החיים, על הנשואין, ועל כל מיני דברים אחרים. אבל אין דבר, היא תתבגר, כולן עושות כן, לא כן?

אכתה דיוק ארותי

כשמגיעים לידי שיחה שהיא, לא מדובר על שום דבר רציני, פרט לנטינות להוכיח חוש הומור ולהשמיע דברי עוקצנות. אינני שולל את שיטות הביולוגי, אך כשהן חוזרות על עצמן הופכות להיות ריקות. אני רוצה להשתכח עם נערה חיפאית חגיגית בת 17-19, שתדע לפעמים גם להיות רצינית. נושאי ההתכתבות, לדעתי, יבואו מעצמם עם התחלת ההתכתבות. אני חיפאי בן 21, בעל השכלה תיכונית ותיכוניות לא רעה."

לרוץ, לקפוץ, להשתולל

לפינכן פלח צעיר בן 20 (1065/12), האוהב מאד מאד את עבודתו בקיבוץ. פרט לכך מתעניין הוא גם בספורט, שחייה, קולנוע, אוהב להתכתב ולטייל. כל מה שהוא רוצה, היא התכתבות עם נערה בת 18, נאה, "ואוהבת לרוץ, לקפוץ, להשתולל, אולם לעתים גם להיות רצינית."

כל פעם אני מנסה להתפלסף ולומר לעצמי שאין מנוס ממכתבים כאלה, שזו תהיה מנת גורלי עוד עת רבה, אך לעתים קשה לי להשלים. סוף סוף אינני עשוייה מפלדה."

אם בירון באמת סלט את שעריו קראתי באמת באיזה מקום רכילות היסטורית, שתלתליו המפורסמים של הגורד באו בעיקר בגלל נירות סילסול שהיה תוחב בשעריו. אז מה? זה היה שערו שלו, לא? אינני סבורה שזה צריך הרבה לשנות לך. אם אתה באמת אוהב את שיריו כפי שאתה טוען, שגעונותיו הפרטיים של משורר אינם משפיעים על יצירתו. למשל, אני מכירה משורר אחד שיש לו זקן, והוא לא משפיע כלל על שיריו. אלמלא היה לו זקן, היו גם אז שיריו איזמים."

חשיבותה של לאקוניות

(1065/13) סבורה, בצדק, שמכתב לאקוני יעיל ממכתב ארוך, "גם משום שאינך יכולה לעשות ממנו חוכא ואיטלולא — אם כי אינני מוכנה להתערב על כך." ניצחת. ובכן: היא בת 22, השכלתה תיכונית. פקידה ורוצה להתכתב עם כל המעוניין. היא אפילו לא כתבה על כל הנושאים."

מלכסית משועממת

מיום שחזרה (1065/14) לעירה — אם יורשה לי לומר כך — פתחתקחה, נורא משעמם לה. היא איננה יודעת בדיוק מדוע, אבל ככה זה. שהרי הינה גבוהת קומה וכל החברים שלה אומרים עליה שהיא נאה, היא גם עליונה ואוהבת לבלות (למרות שבשלב זה אין לזה שום ערך). אם אתה רוצה להתכתב איתה, זה בסדר, בתנאי שאינך בעצמך מפתחתקחה."

מבסיחיים לנו, לעשור, תערוכות של תחביבים. תחביב, כשאתה מתחיל לחשוב על כל העניין, הוא עיסוק מעניין, היכול ליהפך לעבודה מפרכת, אילו היית מוכרח לעשות אותו.

כיצד לתת ראיון בהוליווד

"שלום. אני אורה, וזה — זהו שנוקי. שנוקי עשה שלום לדודה. כלב חמוד, לא? קיבלתי אותו במתנה ממעודן המעריצים שלי בישראל לפני שעזבתי את הארץ."

"אם היית באמת בצבא? מה השאלה. הו, זה באמת שום דבר. עברתי אמנם טבילות-אש רבות, אבל מתרגלים לזה, בטופו של דבר. שום דבר מיוחד, באמת. פחדתי בתחילה לירות ברובה, אבל כאשר ראיתי את עשרת ההרוגים הראשונים שלי, ידעתי שזה בסדר. כן, כן, התנאים היו קשים למדי, אבל בכל התנאים והמסיבות לא שכחתי שאני אשה. בחגורת הכדורים שלי, למשל, החוקתי תמיד שפתון. הבחורים מצפים ממך שתהיי יפה בשעת הקרב. זה מעודד אותם. בכיס תולצתי נמצאה תמיד פודרייה. מתחת לקסדת הפלדה שלי היה שערך מסודר בסכיכות סלסול, אבל כדי להיראות חמודה, הייתי פורעת כמה תלתלים שיכבצו. את אולי תחשבי שאני מתפארת, אבל פעם אחת כמעט נהרגתי על-ידי צלף, בלילה. התברר שהיה זה בגלל קרם הלילה שלי, שהבריק כאשר יצאנו למארב."

"הו כן, לחמתי בנגב, השמש להטה ולא היו מים, אך תמיד התרחצתי במי קולון. החיים לא היו קלים ביותר, אולם כל אחד חייב היה לשרת את המולדת. כאשר עברו ימים ולא היתה מגיעה אספקה לכוחותינו הנצורים, ידעתי תמיד לעודד את עצמי ולומר שזה טוב לגיורה שלי. למדתי משמעת. אני חושבת שזוה חשוב מאד. רוצה קפה? אם היו לי תאונות? שום דבר רציני. רק כמה שריטות פה ושם. התייל, את מבינה. בהזדמנות זו אני רוצה לחזור על סיסמה חשובה מאד בחיינו בארץ: "טוב למות בעד ארצנו."

ציפור קטנה לחשה לי...

בית-החרות דן אלמגור נראה כבר פעמים ברחוב אלנבי כשהוא מחזיק כלב זר, שהוא שימש לו ביביסיטר, כאשר זוג ידידים שלו יצא לבלות. . . . ריקה זראי עושה דברים לעצמה במכון להרואה, לקראת תפקידה בחסוף אותו בשקט. כאשר שואלים את בעלה יוחנן מה דעתו על הדיאטה שלה, הוא אומר, "כן, אבל דיאטה היא יקרה מדי". . . . הבדיחה הטובה ביותר שהשמעה בפסטיבאל האמנים לטובת דור-הים, היתה על חשבון מלחין ופסנתרן ידוע: "הוא מלחה מצויין. פעם ליהיה זמרת הביטה וחזר אחרי שלושה ימים."

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע היא הקוראה רינה הולצמן, חיפה.

עבודה מאורגנת

מספרים על אחד האנשים המרכזיים של האיגוד המקצועי בהסתדרות, שיצא לשליחות בניו-יורק. בקיצור, אחרי ישיבת-הבוקר וישיבת-אחר-הצהריים, הוא יצא לבלות בברודוויי. הוא מגיע לקברט הראשון, שואל את השוער: "זה מקום מאורגן?" השוער השיב: "לא". יהעסקן המשיך בחיפושיו. כך עבר 21 מועדוני-לילה. הגיע לקברט מספר 22, ושאל: "כאן עבודה מאורגנת?" התשובה הייתה: "כן". העסקן בעל האידיאלים נכנס פנימה, התיישב ליד שולחן. מיד התיישבה לידו מארחת וקנה בת 70. "מה זה?" התרעם, "אין פה יותר צעירות?" "לא, אדוני", השיבה הזקנה, אחרי שהחזירה לפיה את שיניה התותבות. "אנחנו עיבדות כאן לפי התקן!"

אחרי הקמת הרפובליקה הערבית המאוחדת "מזה, ו"האיחוד הערבי" מזה . . .

. . . יש לצפות לחלוקת העולם הערבי לשלושה גושים: "המדינה הערבית המאוחדת", המדינה הערבית היותר מאוחדת "המדינה הערבית הכי מאוחדת".

★ ★ ★

מה קרה לידדות המצרית-סודאנית, אחרי הסיכסוך שפרץ בין שתי מדינות אלה סביב וואדי חלפה . . .

. . . חלפה עם הרוח.

★ ★ ★

המדענים הרוסים הצליחו לגלות שיטה, המאפשרת לדבר אל אדם מת, חמש שעות אחרי מותו . . .

. . . הצרה היא שהוא לא עונה.

ספר לסבתא!

החלטות הוות-גורל

משך כנפי ההיסטוריה נשמע אתמול במשרד ראש-הממשלה, עת נסתיימה אחת הישיבות החשובות ביותר בתולדות הי- מדינה. כשיצאו השרים מאולם הישיבות, ניכרו בפניהם היטב סימני ההתרגשות שאחזה בהם במשך שעות הדיון הנוקב בעיות הגורליות. בגאווה עצורה הודיע דובר הממשלה, כעבור שעה קלה, על ההחלטות הי- חוקיות-עולם שנתקבלו, ושיטביעו בלי ספק את חותמן על מעמד המדינה בדור זה וכדורות הבאים. ואלה הן: ממשלת ישראל החליטה שלא להביע בשום פנים דעה על איחוד מצריים ו- סוריה.

הממשלה קבעה בפירוש שלא תנקוט בעמדה כלשהי כלפי הפדרציה הי- ערבית של ירדן ועיראק. הממשלה תימנע מכל פעולה בענין תוכניתו של המלך סעוד לאחד את ממלכתו עם כוויית, קטר ובחריין. כקשר עם הסכסוך בין מצריים ו- סודאן, החליטה הממשלה על קו של אי-הזדהות אילמת.

הממשלה לא יתגרר לתוך הגבות פזיזות בקשר עם מוזימות ברית-המועצות באזור. לעומת זאת לא תמסור לפי שעה הודעה על מיבצעי האמריקאים, שהיא עוקבת אחריהם בענין.

הממשלה לא תעודד בשום צורה את המורדים באלג'יריה, אך לא תעשה צעד העשוי להתפרש כתמיכה בפעולות הי- צרפתים באותה ארץ.

יש לצפות כי בישיבה הבאה של הממשלה יתקבלו החלטות לא פחות מר- חיקות לכת לגבי שאר בעיות האזור, כגון בעיות ערן וסכסוך עומאן-מוסקאט. סופרנו המדיני מוסיף כי החלטות נועזות אלה משקפות מידה גוברת ו- הולכת של בטחון עצמי בחוגי ממשלת ישראל. יש לצייין כי רק הודות למיבצע סיני ניתנה לממשלה מידה רבה כזאת של חופש אי-הפעולה.

איך להפסיק שיחה אינטלקטואלית משעממת

אינטלקטואל א': "אני דחקא לא כל כך מתפעל מקניסי. לדעתי הרמב"ם כתב דברים הרבה יותר עמוקים, והרבה יותר קולעים לתמורות החברתיות במרוצת הדורות, אפילו לאלה של המאה העשרים שלנו. קחו למשל את מורה נבוכים. הביקורת כולה מסכימה..."

אינטלקטואל ב': "אני חושב שיש משהו ברעיון זה. אם כי לא הייתי לוקח כדוגמא דחקא את מורה נבוכים. לדעתי, תרומתו של הרמב"ם חשובה הרבה יותר בשטח..."

אינטלקטואל ג': "הרמב"ם מסמל דבר אחר לגמרי. בכל דף של הרמב"ם... את (בתמימות-מתוקה): "אה, כן, רמב"ם. נהדר. רק אתמול, מצאתי בנחלת בנימין פינת רמב"ם הנות שמלות כל-יך..."

★ ★ ★

אינטלקטואל א': "אין שום ספק שאנחנו צועדים לקראת התפתחות אינדוסטריאלית- מדעית חשובה, אחרי שיכלול שיטות ייצור המימן הגזולי..."

אינטלקטואל ב': "רתימת האנרגיה ההידרוגנית היא בעצם דבר די פשוט. העקרון הוא שכל מים נוזלים..."

את (בנימה אינטיגניטית): "זה מזכיר לי. המים אצלנו נוזלים כבר שבועיים ושמוליק כל הזמן מבטיח לתקן את הברז ולא עושה שום דבר..."

★ ★ ★

אינטלקטואל א': "מה דעתכם על הסיכויים שהרוסים ישגרו קליע עם אדם חי לירח עוד השנה?"

אינטלקטואל ב': "אולי זה אפשרי מבחינה באליסטית, אבל מבחינה של סבילות פיסית, הדבר רחוק מאד..."

אינטלקטואל ג': "אין שום דבר בלתי-אפשרי מבחינה מדעית. הנה ראינו תוך דור אחד כל כך הרבה חוקי פיסיקה מתבטלים, שכל דבר יתכן. אין לי ספק שהירח נמצא כבר עתה..."

את (בנימה רומנטית): "מה אתם יודעים על הירח? עכשיו, בעונת החורף, הוא דחקא הכי נחמד. כשהוא מציץ בין העננים, הוא נורא רומנטי. אז מה יש אם קצת קר? לוקחים שמיכה..."

★ ★ ★

אינטלקטואל א': "הוכח באופן מדעי, ששיטת-מוח יכולה לשבור את רצונו של האדם החזק ביותר, ולהביא אותו למצב שהוא מוכן לתתם על כל הודאה שהיא..."

אינטלקטואל ב': "כן, זהו הנשק הגבוה ביותר במלחמה בין האידיאולוגיות הטוטליטריות-שוביניסטיות..."

אינטלקטואל ג': "שתי מלים הכוללות את כל הטרגדיה של דורנו — שיטת- מוח..."

את (נמרצות): "מה פתאום שוטפים אותו? הוא מתקלקל לגמרי, ואי-אפשר אפילו לטגן אותו, או לעשות ממנו שניצל הגון!"

שאלות ותשובות

מי שחושב שהוא צריך ללמוד, כדי שידע לענות על שאלות בכל מקצוע שהוא, טועה בתכלית. כל מה שדרוש לו זו מנה של שכל ישר, והתשובות הבאות יוכיחו. כזון נכונות.

מה היו התוצאות ההיסטוריות של הקונגרס הציוני השני? די חיוביות.

מתי נולד הרצל?

לפני הציונות.

זמה היה מצבו המשפחתי?

מסובך מאוד.

בגלל מה פרצה מלחמת העולם השנייה? בגלל סיכסוכים שונים.

מה עשה ריצ'ארד לביארי בארץ-ישראל? בערך מה שעשה באנגליה.

היכן שוכן נמל קיסריה העתיקה?

על חוף הים.

היכן נמצאת פאריס?

בחוף לארץ.

אם הכפוטניק מסתובב סביב כדור הי- ארץ אחת ל-90 דקות, כמה סיבובים הוא עושה במשך שבוע שלם? הרבה מאד.

מתי קם הבית השני?

אחרי הבית הראשון.

מתי היתה תקופת הברונזה? בימי קדם. רינה הולצמן, חיפה

לפנים משורת השיר תחרות על הרוז אחר

מעשה בעלמה מגונדרת שהחליפה כל יום האדרת. אז אמר לה האיש: "לבושך רק מדגיש

מה הוא בעצם מרגיש? אם יש לך מושג (שיתחרז עם שתי השורות הראשונות ושי יהיה גם משעשע) שלה אותו אלי.

שתי התשובות הקולעות כי יותר תזכינה את שולחיהן בפרס של חמש ל"י כל אחד.

טעות לעולם צודק

פרוק אותו לכלבים. (מעריב) אורי אלוני, תל-אביב פרקי הבהביא. ציורי מערות במדבר הסרח. (למרחב) אורי שיקה, חיפה הסרחון הפורה.

קקשתו נתקלה בסירוס מוחלט. (חרות) אראלה כהן, פתח-תקווה בקיצור: שום דבר לא יצא מזה. מיווג חברת "למידות" ומחפשי נפש. (מעריב) דויד שינבוים, ירושלים עוד פעם ציפור הנפש?

